JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A⁰. 1855. **Zaturdag 13 October.** **N⁰. 82.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —,60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling - —,30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van 29 April 1825 no. 43, is benoemd tot [..]tenaar voor het boschwezen in Nederlandsch-Indie, de heer [..] *Rösler*, laatstelijk (als oberforster) in dienst van den Hertog [..] Nassau.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot commies bij den assistent-resident van Mandheling en Ankola, residentie Tappanolie (Sumatras-Westkust,) de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven- en pakhuismeester, te Aijer Bangies, *J. A. In't veld*.

Tot commies-boekhouder bij de pakhuis-administratie te Samarang, de zoutverkoop pakhuismeester te Rembang *J. H. Philips*.

Bepaald:

Dat bij ziekte, ontstentenis of wettige verhindering van den assistent-resident van Krawang, de commies op het assistent-residentiekantoor aldaar, tevens kashouder *F. C. Geselschap*, bevoegd zal zijn tot de waarneming der functien van notaris in die afdeeling.

Ingetrokken:

Het aan den controleur der 2e. klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Westkust van Sumatra, *A. J. F Hamers*, verleende 2jarig verlof naar Nederland.

Militair Departement.

Geplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Bangkallang, de officier van gezondheid der 3de klasse *J. Th. Bosmans*, thans te Batavia.

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte aan den eersten luitenant-adjoint bij den generalen staf *A. J. F. Paternostre du Montlion*.

Goedgekeurd;

Dat, ter voorziening in de behoefte aan geneeskundig personeel te Soerabaija, de onlangs uit Nederland aangekomen officier van gezondheid der derde klasse *F. Perk* derwaarts is gezonden.

Advertentien.

De resident van Samarang maakt bekend dat op Donderdag den 1sten November 1855, des morgens ten 10 ure, ten zijnen kantore, eene uitbesteding bij den afslag zal worden gehouden voor den afvoer, naar de hoofdpakhuizen te Samarang, van al de gouvernements koffij uit de residentie Soerakarta, afkomstig uit den oogst van 1856.

Vendutien.

Op Maandag 15 October, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *J. J. Mijnssen*, op Rijswijk, door *John Pryce & Co.*,

Op Dingsdag 16 October, voor een der tokos van wijlen den chinees *Lim Tjim*, op Djelakeng in het Chinesche Kamp.

Op Woensdag 17 October, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*,

Op Donderdag 18 October, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*,

Op Vrijdag 19 October, in het locaal van het collegie van boedelmeesteren.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Boedelkamer van Batavia, *Smael Ketjiel* en *Azor*.

Vertrekkende Personen.

P. Webster.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 8 tot en met den 11 October 1855.

JAVA HOTEL. *F. H. Schmidt*, van Soerabaya; — *C. C. de Reuter* en *echtgenoot*, van Rotterdam; — *van Ojer*. van idem; — *F. H. van de Waal*, van idem; — *L. van der Eleggezijne*, uit het hospitaal; — *K. L. Swart*, van Hobertown; — *J. F. C. Börger*, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. *G. Westerhoffels*, van Buitenzorg.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. Surie*, en *echtgenoot*, van Soerabaya; — *J. J. Muntendam*, van Rotterdam; — *F. Parlevliet*, van Panaroekan; — *H. J. de Boer*, van Soerabaya; — *J. Coening Meijer*, van Bezoekie; — *L. Visser*, van Rotterdam; — *H. van Marion*, van idem; — *R. de Jong*, van Bezoekie; — *J. Delbaere*, van Samarang; — *V. J. van Dolder*, van Cheribon.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *Lesergeant*, van Havre; — *A. Desprairies*, van Havre; — *A. V. Roulard*, van Nantes; — Mejufvrouw *E. Demée*, van idem.

MARINE HOTEL. *K. Haasnoot*, van Tagal; — *Dijkama*, van Rotterdam; — *J. W. Hensen*, van idem; — *J. P. G. Sem*, van Padang; — *C. C. Ruige*, van Panaroekan; — *A. Bacemert*, van idem; — *E. J. van Coevorden*, van Cheribon; — *J. J. Zemberg*, van Amsterdam; — *N. Rademaker*, van idem; — *J. Hopert*, van idem; — *A. Glasenor* Jr., van Tagal.

Advertentiën.

Bevallen van een ZOON, *A. P. van Gennep. Moorrees.*

PADANG, 22 *September* 1855. (1974)

Ontijdig bevallen van eene DOCHTER *J. P. W. Broekman*, geb. *Loust*, welke eenige uren na de geboorte is overleden.

SOERABAYA, 2 *October* 1855. (1956)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *M. J. W. van Delden*, *Duyvené*.

KRIAN, *den* 3 *October* 1855. (1994)

Bevallen van eene DOCHTER, *E. Achenbach, Ament.*

SOERACARTA, *den* 7 *October* 1855. (1983)

Bevallen van eene DOCHTER, *F. H. C. ten Cate, van Motman.*

BATAVIA, 7 *October* 1855. (1970)

Bevallen *A. C. F. Wijnveldt*, geb. *Loust*, van eenen ZOON, die eenige uren na de geboorte is overleden.

BATAVIA, 8 *October* 1855. (1982)

Op den 8 October 1855, is te Batavia bevallen van eenen ZOON, *G. Schill. ten Brummeler.* (1954)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *E. Keuchenius*, *Butin Bik.*

BATAVIA, 9 *October* 1855. (1969)

Bevallen van een ZOON *A. J. M. Breymann, Bonnet.*

BATAVIA, 10 *October* 1855. (1976)

Heden overleed na een kortstondig en hevig lijden, mijne teeder beminde Echtgenoote *Anna, Louise. Quentin*, diep betreurd door mij en door hare zes kindertjes.

(1971) J. C. T. VAN MOTMAN.

JAMBOE, *den* 13 *September* 1855.

Heden overleed onze jongste lieveling *Elisabeth Catharina Christina*, in den ouderdom van bijna twee jaren.

H. J. J. LESUEUR.
(1964) H. E. L. STAAL.

BATAVIA, 6 *October* 1855.

Den 19 September jl. overleed mijn geliefde Echtgenoot *L. du Perron*, in leven gepensioneerd Kolonel der Infanterie, Ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse en lid in het Hoog Militair Geregtshof van Nederlandsch-Indië.

(2001) J. L. DU PERRON, *de Quartel.*

BATAVIA, 13 *October* 1855.

Vendutie

op Maandag den 15 October 1855,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer **J. J. Mijnssen**, op Rijswijk, door *John Pryce & Co.*,

van Wagens, Paarden, Tuigen, benevens eenen goed onderhouden Inboedel, bestaande uit massief Mahoniehouten Meubelen, Spiegels, Schilderijën, Hang- en Tafellampen, fraai Glaswerk, Porceleinen Tafel- en Theeserviezen, Zilver- en Pleetwerk.

Zondag den 14den voor een ieder te bezigtigen.

(1960)

Vendutie

op Dingsdag den 16 October,

voor een der Toko's van wijlen den Chinees *Lim Tjim*, op Djelakeng in het Chinesche Kamp alhier,

van het restant der tot deszelfs nalatenschap behoorende negotiegoederen, bestaande in 201 kistjes en tobben staal, vijlen, koperdraad, naainaalden, **een fraai assortiment CHINESCHE ZIJDEN GARENS**, tevens tokokasten, enz., enz. (1965)

Op de Vendutie van Donderdag den 18den dezer,

zullen worden verkocht. (zonder reserve)

1 Engelsche **Koets**, 2 Engelsche **Handwagens**, pas aangebragt per Eng. schip *West van Londen*, en 1 zeer goed gedresseerd **Rijpaard**.

(1998) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Donderdag 18 October

zullen almede worden verkocht:

Negen stuks fraaije Sumbawa Paarden,

pas aangebragt per *Venus*.

(1999) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar:

Allsopp's Pale Ale in oxhoofden, Idem, in vaten van 4 dozijn, afgetapt door *F. Friend & Co.* te Londen, *Bass'* Ale, Tafelbeschuit, Rookvleesch in blikken, Manilla- en Malang Sigaren, Madera, Port en Sherry.

Engelsche Wagen Lantaarns, Wagen- en Bendi Tuigen. waarlooze Leidsels, Zadels van diverse kwaliteiten, verlakt Leder, Assen en Veeren. Gebloemd damast Tafelgoed, katoenen en linnen Drills, Hemden, Zakdoeken.

(1997) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Tot verminderde Prijzen:

Europesche **Wagen-** en **Bendi Leidsels**, bij

(2006) A. VAN OMMEREN & Co.

DE FRANSCHE KOMIEK EN DE BARONESSE (*vervolg*.)

Maar jawel! het spreken van den directeur kunnen wij niet verder vernemen, want het geroep uit het parterre, van: »la piece" en »*Prevost* sans la fille!" klinkt zoo geweldig, dat zelfs die goede man het geraden vindt om buigende te vertrekken, de gordijn te doen vallen, terwijl hij buiten zich zelven, achter de schermen teruggekomen, uitroept:

— Hemel! welk eene positie! Ik moet er heen, spoedig *Joseph*, breng mij naar zijn hotèl; *Gilbert* laat *Hortense* de rol van mademoiselle *Prevost* nog eens nazien; geef den soufleur de dringendste bevelen om op die rol te letten, en ik zal zien den vader te bewegen ons publiek niet te duperen. — Allons! *Joseph* spoedig — O ja! *Gilbert*, zorg dat het orchest zich gedurig doe hooren. Houd hen bezig! houd hen bezig!" en ijlings grijpt de directeur zijn hoed en volgt *Joseph* naar het hotèl l'Empereur.

Nog geen tien minuten na ons bezoek achter de schermen, werd er driftig op de kamerdeur van No. 20 in het hotèl l'Empereur aangeklopt.

— Silence! au nom de Dieu," sprak eene zachte mansstem van binnen, en vervolgde, na behoedzaam de deur te hebben geopend, in de taal waarmede hij was aangevangen: „Wat wilt gij Mijnheer *Duval*? laat mij in 's hemelsnaam met rust: ik heb immers reeds gezegd, dat zij niet spelen kan.

— Maar dat is verschrikkelijk," zeide *Duval*. „Gij kunt u de opgewondenheid van ons publiek niet voorstellen. Men roept sedert meer dan een half uur." »La piece!" »en zal eene zaal met circa achthonderd menschen aldus bedrogen worden ter wille van êéne ongestelde?"

— Van ééne ongestelde," herhaalde *Prevost*, want het was de fransche komiek in persoon, dien wij hier ontmoeten. „Van ééne ongestelde!" en hij zag den directeur met een paar oogen aan, zooals deze niet had verwacht, dat de grappige man ze zetten kon. „En denkt gij dan," vervolgde hij, »dat de ziekte ingebeeld of voorgewend is? Wat wilt gij, mijnheer *Duval*, dat mijne dochter, die reeds gisteren met weerzin speelde, heden avond met eene ernstige koorts zal optreden? Hemel, is men krankzinnig in dit land?"

Verre — verre —" zeide *Duval*, »dat is de reden mijner komst niet; ik vertrouw dat mejufvrouw *Prevost* ernstig ziek is, doch gij — gij zijt gezond en kunt in de aangekondigde Vetris (1) optreden."

— Optreden — ik optreden......" hernam *Prevost* zijnen bezoeker weder doordringend aanziende. »Wilt gij dat.....?"

— Eene onzer beste actrices zal zoo goed mogelijk in de plaats uwer talentvolle dochter het stuk medewerken," viel *Duval* in.

— Zijt gij vader?" vraagde *Prevost*, veel beteekenend.

— Ja," antwoordde de directeur.

— En zoudt gij.....?" hernam *Prevost*.

— Ik..... ik..... ik zou....." aarzelde *Duval*. »Ik zou een dusdanig uitgelezen publiek niet durven teleurstellen. Ik....."

— Dan zoudt gij een lafaard zijn," viel *Prevost* hem driftig, maar steeds met eene zeer zachte stem in de rede.

— Bedaar, bedaar;" hervatte *Duval*, die trouwens alle hoop verloor, „maar bedenk toch uwe verbintenis: vijftienhonderd francs de drie voorstellingen; gij geeft dezen avond alleen de Vetris om het publiek te voldoen en dan zijt gij vrij. Wij zullen verder zien. — Alleen de Vetris; in anderhalf uur is alles afgeloopen en zijt gij hier terug. Zulk eene wending zal toch de ziekte in dien korten tijd niet nemen. In s'hemelsnaam, mijn crediet;...... bedenk toch eene zaal met meer dan 800 menschen, ik....."

— En al was in uwe zaal de gansche bevolking dezer stad vereenigd, dan zou ik mijn kind er niet om verlaten," zeide *Prevost*.

— Zoo gij uwe verbindtenis verbreekt?" hernam *Duval*, »zoo weet gij ook dat uw regt op eenige vergoe-

(1) Vetris I. ou le Dio (Dieu) de la danse.

ding voor de eerste voorstelling verloren is."

— Zwijg, mijnheer *Duval*," zeide *Prevost* weder met zigtbare ontroering. »Denkt gij dat ik laag genoeg ben, om buiten mijn regt te eischen. »Lage, zelfzuchtige wereld!" vervolgde hij binnen's monds. — »Wacht een oogenblik," zeide hij verstaanbaar, en den gang verlatende, waarin het onderhoud had plaats gehad, ging hij weder in de kamer, liep behoedzaam naar het ledikant, waarin zijne beeldschoone dochter lag, verfrischte het brandende hoofd met een doek met ijskoud water, liet de dierbare kranke met kleine teugjes drinken, verliet toen weder het vertrek, en wenkte den wachtenden *Duval* met zich naar beneden — die stom van verwondering en blijdschap volgde. Beneden gekomen, vraagde *Prevost* naar de vrouw van den hôtelhouder.

— Naar de comedie!! was het antwoord. Naar eene der beide dochters. Hetzelfde bescheid.

— Is er dan geene vrouwelijke hulp om mij te vervangen?" zeide *Prevost* weder.

— Eene dienstmaagd," was het antwoord.

— Laat haar boven komen," hernam *Prevost.*

Weldra verscheen er eene knappe, jeugdige dienstmaagd. *Prevost* mat haar vlug met die oogen, waarvan *Duval* de kracht ondervonden had. Dat meisje scheen hij te vertrouwen en haar de ziekenkamer binnenleidende, gaf hij haar door gebaren te kennen, hoe zij de zieke behandelen moest, door haar telkens het gloeijende hoofd te verfrisschen en haren brandenden dorst te lesschen. Het dienstmeisje beschouwde de schoone kranke actrice met zulk een innig medelijden, dat de zorgvolle vader voor de verpleging zijner lievelinge geheel was gerust gesteld, en het dierbare kind zachtkens een kus op haar fijngevormd handje drukkende, wierp hij zich den mantel om de leden, nam zijn hoed en na een half luid: »Mon Dieu, veillez sur elle," verliet hij weder het vertrek, beval, beneden gekomen, den garçon, om, zoo de docter, in zijne afwezigheid mogt verschijnen, dien onmiddelijk bij de zieke te laten met de bede om spoedig geneesmiddelen voor te schrijven, waarna hij zonder een woord te spreken met *Duval* in de voor het hôtel wachtende vigilante stapte en met den inwendig juichenden directeur wegreed.

De stemming in het parterre was inmiddels, van ongeduld tot woede geklommen. Sommige fijngevoelige dames waren reeds met de Eau de Cologne krachtig in de weer, en het roepen van »la piece!" en »*Prevost*!" »was thans geheel vervangen door een gefluit en gesis en geschreeuw, dat de muzijk er geheel door verdoofd was."

Mevrouw *van Tal* met haar gezelschap, was mede van de wachtende partij en Haaredele zag met adelijk glimlagchen uit hare loge naar het plebs in het parterre, en zeide, het hoofd gracieus achteroverbuigende tot *van Guntheim*, die zich verschrikkelijk verveelde: »Dat is nu bijna een uur, dat wij ons hier amuseren. — à la vue de la toile — zal daar geen eind aankomen, — mon lieutenant, qu'en penses-tu?"

— Voorzeker, mevrouw," antwoordde *van Guntheim*: »ik hoorde zoo even hier naast mompelen, dat *Prevost* gekomen is.

— 't Zou ook indigne wezen, als hij terug bleef," zeide mevrouw en bood den officier bevallig haar sierlijken flacon. —

Wat de beide vrienden betreft, die wij in de stales hebben beluisterd, een blik op hunne ledige zitplaatsen zegt ons, dat zij de zaal hebben verlaten, en wanneer wij weinige minuten eerder de oogen derwaarts hadden gewend, dan zouden wij hebben gezien, hoe een der deurwachters den docter was komen aanspreken, waarop deze eenige oogenblikken later met zijn' vriend *Welting* was vertrokken.

Het gemompel, dat *van Guntheim* aangaande de komst van *Prevost* had vernomen, was, zoo als wij reeds vernamen, geen ijdel gerucht geweest. De komiek, die gedurende den korten rid van zijn hotel tot aan den schouwburg geen woord met den directeur had gewisseld, was, aldaar aangekomen, vlug uit het rijtuig gesprongen en had zich zonder eenige woordenwisseling naar de voor hem bestemde kleedkamer begeven.

— Nous ij sommes!"s juichte de directeur. Allons

Théâtre Français de Batavia.

[Dir]ection de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 15 Octobre 1855.

[?]me représentation du 7me mois de l'Abonnement.

[R]ICHARD CŒUR-DE-LION.

DANSE.

PAS DE FUMÉE SANS FEU.

[Le S]pectacle commencera à **sept heures précises.**

(1984)

Wordt te Padang gevraagd, eene **BEJAARDE DAME,** om de huishouding en de zorg van een kindje op [zich] te nemen. Adres onder lett. C. bij de boekhan[de]laren

(1979) LANGE & Co.

Mejufvrouw C. SCHMIDT,

[?] Vroedmeesteresse, is verhuisd naar Batoe Toelis, [naa]st den heer *van Hek.* (1986)

VERLOREN:

Op het Koningsplein of Rijswijk een **zwarte Krul[hond] met eene witte vlek op de borst,** zijnde [een] reu.

Degene die dezelve in het Java-Hotel terug bezorgt, kan des verkiezende op eene belooning rekenen. (1975)

Un jeune homme, Mécanicien, ayant travaillier dans des Fabriques de Sucre désire trouver un emploi. S'addresser à Mr. *A. Pons* à Batavia. (1980)

Crediteuren en Debiteuren in de onder het beneficie van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van wijlen *Péroline Chantre*, weduwe *Legaigneur*, gelieven ten sterfhuize aangifte of betaling te doen binnen 3 maanden na heden. (1919)

De Ondergeteekende van Buitenzorg teruggekeerd zijnde, beveelt zich bij het Bataviaasch Publiek aan, betreffende het verrigten zijner werkzaamheden.

(1951) EMANUEL,

GANG PATJENONGAN. *Schilder.*

Boekhandel Lange & Co.

Stieler's hand-atlas over alle deelen der aarde en over het wereldgebouw, 83 kaarten in juchtlederen band, 1855.

Frijlink's nieuwe hand-atlas der aarde in haren tegenwoordigen toestand, 24 kaarten in linnen band, 1855.

Van den Broek, de natuur beschreven in tafereelen, ter zelfonderrigt, verspreiding en bevordering van natuurkennis.

Idem, goedkoope uitgave van de sporen van de natuurlijke geschiedenis der schepping, met vervolg en wederlegging.

Van der Burg, natuurkunde, nieuwe uitgave.

Schoedlers boek der natuur.

Lempe, kort begrip van wetenschappen en kunsten.

Tafereelen uit de geschiedenis des vaderlands, tot nut van groot en klein, door van Lennep en Co.

AL de Plaatwerken van Alexander V. H. (1977)

VEGETAL- OF DECALQUER-PAPIER

groot formaat, ontvangen bij

(1987) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel Lange & Co.

Zeer breed, fraai en melkwit ians-fin, teekenpapier voor groote kaarten en plans.

Grand aigle, imperiaal- en format-jésus teekenpapier.

Idem van kleinere formaten.

Echte Faber teekenpotlooden, verschillend nummer.

Harde en weeke teekenpotlooden, zoogenaamd zilverstift.

Gom-élastique in houder (universal India rubber holder).

De gunstig bekende stalen pennen (plumes d'orleans) correspondence- en gillotspennen.

Doelmatige pennenhouders.

Fraai post-, billet- en luxe papier (Marion).

Keurig behangselpapier. (1978)

Parijsche Schrijf-Trousses,

van zwaar leder met koperen kunstslot, formaat Propatria Papier, duurzaam en solide in 't gebruik, zeer dienstig voor landmail-passagiers, heeren controleurs en reizende ambtenaren.

Verkrijgbaar bij

(1989) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

WISSEL-PORTEFEUILLES,

afgedeeld in 12 tassen met koperen slot, bij

(1990) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

BROCHURES D'OPÉRA'S FRANÇAIS.

Le prophète.	La fée aux roses.
Norma.	Haydée, ou le secret.
La muette de Portici.	Robert le diable.
La juive.	Charles VI.
L'ame en peine.	Les Huguenots.
Lucie de Lammermoor.	Le Jérusalem.
Don Pasquale.	Othello.
Nizza de Grenade.	Si j'étais roi.
Linda de Chamouny.	Le Caïd.
La favorite.	La fille du régiment.
La reine de Chypre.	Les diamants de la couronne.
L'étoile du Nord.	
Les noces de Jeannette.	Fra Diavolo.
Le billet de Marguérite.	La dame blanche.
Le songe d'une nuit d'été.	Le chalet.
Le val d'Andore.	Bélisaire.
Le barbier de Séville.	

Se vendent à *f* 1.— la piece chez

(1988) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

LITHOGRAPHIE, STEEN-, BOEK-, EN PLAATDRUKKERIJ,

in UTRECHT. (*Nederland*).

Herhaalde aanvragen uit het Buitenland, om naar Daguerreotypen Lithographie-Portretten te vervaardigen, deden mij besluiten mijn Etablissement hiervoor, als ook voor andere Drukwerken, door middel van dit blad, in onze Overzeesche Bezittingen, meer algemeen bekend te maken en bijzonder aan te bevelen. Bekwame Teekenaars en Graveurs, aan mijne inrigting verbonden, doen mij voor eene nette uitvoering en frappante gelijkenis in allen deele de verzekering geven.

(1953) P. W. VAN DE WEIJER.

VERGULDE LIJSTEN

in verschillende dimensiën te bekomen bij

(1868) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Lithographisch Etablissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

Inktsoorten.

Nantoine, Encre inoxidable, composée specialement pour les plumes métalliques, in heele, halve en kwart kruiken, à *f* 3, *f* 2 en *f* 1.

Encre Japonnaire, Bouteille Bisolène, qualité superieure, in heele, halve en kwart kruiken, à *f* 3, *f* 2 en *f* 1.

Brown's Copying Ink, in bottles, half pints, pints, and quarts, à *f* 4, *f* 3 en *f* 2.

Arnold's Copying Ink, in pints, à *f* 4.

English blue black Copying Ink, à *f* 1.

Alsmede roode en blaauwe Inkt in diverse kwaliteit,

(2003) bij H. M. VAN DORP, te Batavia.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van

MACLAINE, WATSON & Co., alhier

en te Samarang bij

(1906) McNEILL & Co.

Passage naar *Soerabaya*

wordt aangeboden met het uitmuntend ingerigt Ned. Schip **Immagonda Sara Clasina**, kapt. *N. Rademaker*, om tegen den 18 dezer te vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de Agenten,

(1961) B. KOPERSMIT & Co.

Met het snelzeilend schip **Copernicus**, kapitein *L Visser*, wordt in de volgende maand eene uitmuntende gelegenheid voor familiën dan wel afzonderlijke personen naar Nederland aangeboden, zijnde hetzelve daartoe goed ingerigt en is van alles ruim voorzien.

Adres bij den Gezagvoerder te Indramayoe en Cheribon en alhier bij

de Agenten.

(1985) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden, het nieuw gebouwd en snelzeilend barkschip **Jacob**, gevoerd door kapitein *J. F. C. Börger*, voerende een bekwaam geneesheer, en zijnde uitmuntend voor passagiers ingerigt. Dit schip heeft van Rotterdam slechts 88 dagen reis. Het vertrek derwaarts zal in het begin van December plaats hebben.

Voor informatiën adresseere men zich te Samarang en Soerabaya bij den Gezagvoerder en alhier bij

de Agenten,

(1991) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 13 *October*.

Voor Passage naar Nederland

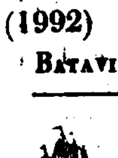
wordt aangeboden, het nieuw gebouwd en snelzeilend campagne schip **Burgemeester Hoffmann**, gevoerd door kapitein *N. A. Dijkema*. Deze bodem bijzonder goed voor passagiers ingerigt zijnde, kan als eene gunstige gelegenheid voor den overtogt worden aanbevolen.

Voor informatiën gelieve men zich te adresseeren te Soerabaya bij den Gezagvoerder en alhier bij

de Agenten,

(1992) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 13 *October*.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het nieuw gebouwd Nederlandsch Klipperschip **Senior**, gezagvoerder *K. L. Swart*. Deze bodem heeft een gezonken Campagne en is uitmuntend ingerigt voor den overvoer van Passagiers. Het vertrek zal van hier plaats vinden medio November, nadere informatiën bij

de Agenten,

(1957) C. BAHRE & G. KINDER.

---

messieurs'' *Prevost* kleedt zich. — Is mejufvrouw *Hortense* gereed? Dieu merçi! » en, aan de kleedkamer van *Prevost* tikkende, riep hij; » Zijt gij gereed?'' Een » oui'' liet zich hooren. De schel klonk; onder een daverend bravo!, ging de gordijn andermaal naar boven en — op het oogenblik dat de acteur, die het stuk zou openen, wilde optreden, voelde zich deze door eenen krachtigen arm teruggehouden en sagen de toeschouwers, in stede van den zotten Dio de la danse, den in gewoon costum gekleeden *Prevost* haastig optreden, die door het aanhoudend bravogeroep eerst verhinderd was te spreken, doch voor op het tooneel tredende, de gewenschte stilte verkreeg en daarop met eene bedaarde, maar gevoelvolle stem zeide.

— Mijne heeren en dames: Gij hebt verwacht dezen avond *Prevost* voor u te zien optreden als de Dio de la danse, en gij ziet hem voor u verschijnen als — vader.

» Gij verlangdet *Prevost* te zien als komiek, en gij ziet hem voor u met een ontsteld gelaat en een kloppend hart. —

» Vaders! ik bezit een schat — het is mijne dochter Moeders! die dochter is krank — is ernstig krank geworden. Wat dunkt u, kan de kunst hier het gevoel onderdrukken — kan de acteur doen lagchen, waar de tranen hem schier ontspringen en gij — kunt gij hem bijval schenken, hem toejuichen die de natuurstem in zijn binnenste smoort? Onmogelijk. Hij kan het niet — gij zoudt het evenmin kunnen. Zoo God wil, zien wij ons hier weder. Vaartwel, mijnheeren, Vaartwel, mijne dames!''

De diepe stilte, welke gedurende de aanspraak onder de toehoorders had geheerscht, werd, toen *Prevost* ophield met spreken, door een onbeschrijfelijk applaudissement, met geschreeuw van bravo!'' en vivent *Prevost* et sa fille,'' vervangen. De kransen en bouquetten voor deze representatie medegebragt, regenden als ware het op het tooneel en *Prevost*, door de algemeene sympathie zoo aangenaam verrast, raapte den digtst bij hem liggenden bouquet op. — Met een herhaald » merci! merci!'' verdween hij achter de schermen en tien minuten later was de vader weder bij zijn dierbaar kind.

Voor den lezer, die er belang in stelt, om te weten wat er dien avond van eene tooneelvoorstelling kwam, kunnen wij melden, dat de directeur verder bekend maakte: dat men de toeganggelden aan het bureau des verkiezende kon terug bekomen (ze waren voor de gezegde drie voorstellingen, onder medewerking, van *Prevost* en zijne dochter, hooger dan gewoonlijk) doch, dat er voor hen, die blijven wilden een paar geliefkoosde stukken door het gewone gezelschap zouden worden opgevoerd, zoodat er wel is waar eenigen de zaal verlieten, doch het meerendeel de gezegde stukken bleef aanschouwen.

En mevrouw *van Tal* ....? Wat had die dame (du bon ton) bij de woorden. » Moeders, die dochter is krank — wat dunkt u? enz.'' — van den geminachten acteur gevoeld? Wat zij gevoeld had, weten wij niet, maar indien het sterker afsteken van het kunstmatige kleurtje, bleek worden was geweest, dan zouden wij er uit afleiden, dat zij althans iets gevoeld had en de woorden » le bon coeur'' toen *Prevost* geeindigd had tot *van Guntheim* bewezen, dat zij zich minstens niet tegen het algemeene oordeel wilde kanten.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Eene welwillende hand zond ons het volgende korte levensberigt van den, op den 19den September jl., te Batavia, overledenen, Heer LOUIS DU PERRON, *gepensioneerd kolonel der infanterie, ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse, lid in het Hoog-Militair-Geregtshof van Ned. Indië.*

Met zijnen vader, den kapitein der Genie Jean Rocq Du Perron, van zijne geboorteplaats, *Colombo op Ceylen*, alwaar deze bij de verovering van het eiland door de Engelschen krijgsgevangen was gemaakt, naar Java overgekomen, trad hij reeds op 14 jarigen leeftijd, op 17 Julij 1807, als kadet bij het regiment van linie in Hollandsche dienst. Spoedig klom hij op tot 1sten luitenant, en nam in dien rang deel aan de gevechten in het Samarangsche, welke aldaar in het jaar 1811 tegen de Engelschen werden geleverd. Hij had echter met vele anderen het ongeluk, bij de overgave van het fort te Oenarang, krijgsgevangen te worden gemaakt, en werd als zoodanig eerst naar Bengalen, later naar Engeland, overgevoerd. In 1813 uit de gevangenschap ontslagen, nam hij terstond weder in zijnen ouden rang dienst bij het Hollandsche leger, en streed in 1813 en 1814 tegen de Franschen voor den Helder en Bergen op Zoom, in 1815 in Braband en Frankrijk. Hij verlangde echter naar Indië terug, werd op zijn verzoek overgeplaatst bij het Indische leger, en kwam, op 2 September 1817 als kapitein te Batavia aan. Spoedig deed hij zich als een hoogstverdienstelijk officier kennen bij het dempen van ernstige onlusten, welke in 1820 op het eiland Banka waren ontstaan, alwaar hij vervolgens gedurende eenigen tijd het civiel en militair kommandement voerde over Toboaly, dat de zetel was geweest van den opstand. Bij den aanvang van den Javaschen oorlog in 1825 was hij kommandant van Magelang, de hoofdplaats van Kadoe, en onderscheidde zich aldaar zoodanig, dat hij op het veld van eer, tot belooning van zijn manhaftig gedrag, tot hoofdofficier werd bevorderd. Op dezelfde eervolle wijze bleef hij zich gedurende den geheelen Javaschen oorlog onderscheiden: zijne spoedige, reeds in 1828 gevolgde bevordering tot luitenant-kolonel, en zijne benoeming in hetzelfde jaar tot ridder der Militaire Willems-orde 4de kl:, mogen daarvan ten bewijze strekken. Later maakte hij zich nog in 1836 en 1837 verdienstelijk in den oorlog op Sumatra's Weskust, zoodat hem deswege eene eervolle vermelding te beurt viel. In 1838 bevorderd tot kolonel, bleef hij sedert op Batavia, eerst als kommandant van het algemeen depôt in de eerste afdeeling, later als kommandant van het 7de bataillon infanterie, tot dat hij op 17 November 1846, op zijn verzoek, eervol, onder toekenning van pensioen, uit de militaire dienst werd ontslagen.

Wel was die rust verdiend na eenen ruim zes-en-zeventigjarigen diensttijd!

Doch de werkzame man wenschte niet op te houden nuttig te zijn voor het leger, waarvan hij zoo vele jaren een sieraad uitmaakte, voor de maatschappij, die hem reeds zoo zeer had leeren hoogschatten om alle zijne deugden, en daarom ging hij, krachtens een, hem bij Gouvernements-besluit van 18 Januarij 1847, No. 48, te beurt gevallene benoeming met onvermoeiden ijver voort, als effectief lid een deel uit te maken van het hoog-militair-geregtshof van Ned. Indie, waarin hij reeds sedert 28 Januarij 1843 als waarnemend lid, zitting had.

Nimmer verflaauwde die ijver, al namen ook bij het klimmen der jaren de ligchaams-krachten af, en het was hem een grievend leed, wanneer hij, in het laatste jaar, soms door ziekte gedwongen werd zich te onthouden van het deelnemen aan eene vergadering van dat regterlijk collegie.

Op 62jarigen leeftijd bezweek hij; de maatschappij verliest in hem een braaf en nuttig lid, wiens nagedachtenis nog lang in gezegend aandenken blijven zal.

— Van Tjiandjoer en Buitenzorg vernemen wij, dat de maanden lang aldaar aangehouden hebbende droogte ten laatste voor herhaalde verkwikkende regenbuijen heeft plaats gemaakt.

— Van Serang wordt ons medegedeeld, dat de cholera in de residentie Bantam in eenen vrij hevigen graad heerscht en er menig slagtoffer, waaronder ook Europeanen, voor die kwaal bezwijkt. Men schrijft de verspreiding dezer vreeselijke ziekte hoofdzakelijk aan de langdurige droogte toe. Door het plaatselijk bestuur worden alle middelen tot keering der cholera aangewend en op alle plaatsen zijn geneesmiddelen voor den inlander verkrijgbaar gesteld.

Poerwacarta 12 *Oct*. Den 5den dezer ten 12 ure 's middags vertrok de pradjoerit *Merto Yoeda*, met een klewang gewapend, uit de kazerne, zeggende hout te gaan kappen; den volgenden dag 's morgens ten 6 ure terugkomende, werd hem door den sergeant de rede gevraagd van zijne late terugkomst, waarop *Merto Yoeda* koelbloedig antwoordde, dat hij den vorigen dag een voorgevoel had gekregen, dat zijne vrouw, die op eenige palen afstands op Preangers grondgebied woonde, hem afvallig was geworden, alstoen derwaarts was gegaan en, haar werkelijk in gemeenschap met een ander vindende, haar had vermoord. Bij onderzoek bleek het, dat *Merto Yoeda* in ernst het doel had gehad zijne vrouw te vermoorden, doch dat hij, daar het reeds donker was, haar in stede van op het hoofd, in den arm had getroffen.

— Veel last heeft de Inlandsche bevolking in deze afdeeling van tijgers, verscheidene menschen zijn aangevallen en vermoord; een karrevoerder werd eenige dagen geleden 's avonds nabij Krawang, met verscheidene andere karrevoerders in karavaan op reis, door een tijger van de kar afgehaald en in het bosch gesleept. Zijne kameraden hem te hulp snellende, kwamen te laat; verschrikkelijk gehavend, was hij reeds een lijk.

— Ontzaggelijk is de alhier heerschende hitte en droogte, zelfs vele boomen sterven dientengevolge; met het te veld staande gewas ziet het er slecht uit.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Rembang. — De volgende berigten omtrent plaats gehad hebbende branden zijn ontvangen;

Den 16 September in de dessa Tjikalong, van 33 huizen en 8 hamatten padie, voor eene waarde van *f* 273.

Den 19den in de dessa Ngoedjoewon, van 28 huizen en 7 hamatten padie, voor eene waarde van *f* 83.

Den 20sten in de dessa Soendoelan, van 132 gebouwen en 128 hamatten padie, voor eene waarde van *f* 2,223:40.

Den 26sten ten huize van den zoutverkoop pakhuismeester te Blora.

Den 28sten in de dessa Kemirie, van 4 huizen en 22 hamatten padie, voor eene waarde *f* 108.

De branden van den 16den 19den 20sten September moeten aan onvoorzigtigheid worden toegeschreven: die van den 26sten September is vermoedelijk door kwaadwilligheid veroorzaakt; terwijl naar het ontstaan van den brand van den 28sten September, die ook aan moedwilligheid wordt geweten, een onderzoek wordt ingesteld.

Soerabaija. — Den 24sten September werden bij het hoofd van het eiland Ra-as, onder Sumanap, door eenen djoeragan van die plaatst 8 schipbreukelingen aangebragt, die hij op eene reis naar Panaroekan drijvende in zee op een omgeslagen vaartuig had gered.

Deze schipbreukelingen waren opvarenden van een schoener, toebehoorende aan zekeren Pa Maleija van Soerabaija, en gevoerd door den Chinees Tam; zij waren op eene reis van Balie naar Soerabaija, op de hoogte van Talagawoeroeng, door eenen hevigen wind overvallen, waardoor de schoener was omgeslagen. De djoeragan had zich met 5 man in eene sampang van het vaartuig verwijderd en waarschijnlijk koers gezet naar Talagawoeroeng.

ERRATA.

In ons berigt over het Groot Assaut d'Armes van 7 October, geplaatst in den Java-Bode van den 10den dezer No. 81, komt voor:

Ook de 1ste luitenant der artillerie *F. C. H. Goussen*, LEES LEZE *Gorissen*.

NEDERLAND.

Ll. Zaturdag is ter markt van 's Hertogenbosch de eerste nieuwe rogge aangebragt, welke in alle opzigten de hoop heeft verwezenlijkt, die omtrent den oogst van dit jaar, onder Gods zegen, is gekoesterd geworden. Deze eerste proeve geeft aanleiding tot de verwachting, dat indien de verdere oogst droog gewonnen kan worden, de rogge dit jaar van eene zeer goede kwaliteit zal wezen. De prijs was *f* 31 à *f* 33 de drie Ned. mudden.

— Wij vernemen, zegt de Nieuwe Noordbrabander, dat de toevloed naar den zoogenaamden wonderdoctor, te Nistelrode, die door het onweder getroffen zijnde, daardoor eene electrieke geneeskracht bekomen had, meer en meer vermindert, door dien het blijkt, dat die geneeskracht meer in het daarvan gemaakt gerucht of in de verbeeldingskracht der lijders, dan wel in daadwerkelijkheid bestaat.

— De feestdag van 28 Augustus ter herinnering van Groningen's verlossing in 1672, zal dit jaar op eene zoo luisterrijke wijze worden gevierd. Des morgens een godsdienstig muzijkfeest in de Martini-kerk, waarbij dr. Diest Lorgion als spreker optreedt, des namiddags eene groote harddraverij en des avonds eene feestlijke bijeenkomst in de societeit Harmonie, terwijl tevens in den schouwburg drie toepasselijke tooneelstukjes zullen worden gegeven, voor eenigen gratis en voor anderen tot zeer geringen prijs. Ten slotte zal er, ten genoege van allen, op de groote markt een schitterend vuurwerk worden afgestoken.

De ingezetenen der stad hebben de commissie, met de regeling der feestviering belast, door ruime en algemeene bijdragen in staat gesteld, om dit voor Groningen zoo belangrijke herinnerings-feest, op waardige wijze te doen vieren.

ENGELAND.

Eene deputatie uit den gemeenteraad Lamington bood generaal Brown, die uit de Krim terugkeerde, een adres van gelukwensching aan, waarop deze onder andere antwoordde: «ons leger en ook onze officieren zijn boven allen lof en het eerste is verontwaardigd over de pogingen der pers, om den laatsten smaad aan te doen en beider belangen te scheiden. Het is niet waar, dat de officieren zich over 't algemeen weinig om hun pligt bekommeren, en dat de soldaat er bij wint als de officier uit de gelederen wordt gekozen. De soldaat is voor al aan den officier gehecht omdat deze edelman is. Al het meerendeel der officieren benoemd was alleen uit verdienste, en ik zeg dit niet ten nadeele van hen, die daaraan hunnen rang danken, dan zou de dienst minder gestreng zijn. Ziet op de verhouding der officieren in den strijd gedood. Dat getal bedraagt het dubbele van 't geen het moest zijn. Op 18 Junij hadden wij 93 officieren gedood op 1308 soldaten. Volgens de verhouding moest dit laatste 3000 zijn geweest. En van waar dat groot getal gedoode officieren? Omdat de officieren, edellieden zijnde, geloofden het voorbeeld te moeten geven en de soldaten altijd wachten tot zij in 't vuur worden gebragt.

Geloof het vrij — hoe minder wij het leger organiseren, hoeveel te beter het zijn zal voor den soldaat en voor het land, en het heeft mij altijd gehinderd, dat de commissie van onderzoek, in plaats van getuigen te vragen, die niet konden beantwoorden wat men hun vroeg, niet eenige Fransche krijgslieden, die onze soldaten hebben zien werken en vechten, raadpleegde. Dan zou men een ander oordeel hebben vernomen dan van sommige dagbladen."

— Onder de officieren der Oostzee-vloot is het gevoelen algemeen, dat men de positie voor Kroonstadt verlaten en naar Reval stevenen zal Zij vinden het leven in genoemde wateren zeer vervelend.

— Aan het statistiek verslag der spoorwegen in Groot-Brittannië en Ierland ontleenen wij het volgende. Het Parlement gaf in 1854 toestemming tot den aanleg van nieuwe spoorweg-liniën, ter lengte van 482 mijlen, een weinig meer dan de helft der lengte, die in 1853 werd toegestaan. Tot het einde van 1854 had het Parlement reeds den aanleg van 13,983 mijlen toegestaan, waarvan 1177 mijlen later werden opgegeven, zoodat slechts 12,806 overbleven, waarvan 4752 nog geopend moesten worden. De geheele som die de spoorweg-maatschappijen tot op het einde van 1854 door actiën of leeningen moesten innen, bedroeg 386,106,336 p. st., waarvan 286,069,794 reeds zijn betaald, en dus nog 82,037,542 betaald moeten worden; hiervan komen echter wel 30 of 40 millioen pond op spoorwegen, wier concessie opgeheven is, en behoeven dus niet betaald te worden. Op den 30 Junij 1854 waren 45,401 personen bezig met den aanleg van 889 mijlen. Op de reeds geopende liniën telde men 90,409 beambten. In 1854 werden 111,206,707 reizigers per spoorweg vervoerd, voor een gezamenlijk bedrag van 20,215,724 millioen pond, dus gemiddeld 2576 pond per mijl, hetgeen in 1853 slechts 2408 pond bedroeg. De dienst op de spoorwegen onttrekt aan de bruto-ontvangsten, in Engeland 45, in Schotland 46 en in Ierland 45 pCt. In 1854 verloren op de Engelsche spoorwegen 223 personen het leven en bekwamen 453 verwondingen, terwijl in 1853 het getal der gedooden 305 en der gekwetsten 442 beliep.

FRANKRIJK.

— Volgens de jongste berigten heeft het in de Krim veel geregend, hebben daardoor de werkzaamheden nog al vertraging ondervonden en is de gezondheids-toestand niet verbeterd.

— Men verzekert, dat Omar-Pacha naar de Krim terugkeert. Het zou het Turksche Cabinet niet geraden voorgekomen zijn, om dien krijgsman, bij de gewigtige gebeurtenissen, in de Krim ophanden, uit het schiereiland te verwijderen. Men gelooft ook, dat zijn verblijf aldaar tijdelijk zal zijn en hij zoo spoedig mogelijk met zijn leger de Donau-streken zal opzoeken.

— De Keizerin, altijd nog ongesteld, zal welligt geen deel nemen aan de feesten, ter eere van Engeland's Koningin. De hofhouding mompelt steeds van «blijde verwachting."

— Het artikel dat de Constitutionnel onlangs mededeelde, blijkbaar met het doel, om te doen gelooven, dat aanzienlijke legitimisten, door subsidie, of door die van Rusland verstrekt, de carlistische zaak in Spanje bevoordeelen, heeft aan den hertog de Levis en aan den heer Chapot, aanleiding gegeven, om daarover een brief aan de Assemblée Nationale en aan de Union te schrijven.

De eerste verklaart alles in het artikel der Constitutionnel, waarmede zijn naam gemoeid is, voor onwaarheid en verzekert tevens dat hij Prins Gortschakoff nimmer heeft gezien.

De tweede ontkent ten stelligste, dat hij tegenwoordig was bij het verslag, dat de graaf d' Escars zou hebben gegeven van zijne betrekkingen met Prins Gortschakoff, ten aanzien van de zaken van Spanje.

De burggraaf d'Escars is niet te Parijs.

Het document, door de Constitutionnel medegedeeld, is geheel van de hand van generaal Elio.

— Volgens sommigen, zou onze Regering den Paus-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 13 October 1855, No. 82.

...lijken Stoel ernstig onder het oog hebben gebragt, hoe noodzakelijk het was, om door verstandige hervormingen in de administratie, de aanhoudende wanorde in den Kerkelijken Staat te doen ophouden. Ten gevolge van dien wenk zouden er onmiddelijk twee vergaderingen van kardinalen zijn gehouden, waarin deze zaak werd behandeld, en het resultaat zou zijn geweest: een weigerend antwoord aan Frankrijk.

— Er heeft zich hier te lande eene maatschappij gevormd tot aankoop der kerkelijke goederen in Spanje. De Pauselijke nuntius maakt zich zeer ongerust over dat verschijnsel en onderhield daarover, zoo men zegt, het Gouvernement.

— Frankrijk en Oostenrijk hadden elk een candidaat bij den Paus voor het patriarchaat van Constantinopel. Dat maakte de keus moeijelijk en deed haar uitstellen.

— Zondag jl. werd de tentoonstelling door de burgerij, die in de week geen uitspanning neemt, bezocht, en beliep het aantal bezoekers, welligt meer dan 40,000. De entrée was, zoo als bekend is, 1 franc. Dat is de grootste ontvangst, die tot nu toe op één dag is gemaakt. Daags daarna verschenen de werklieden, entrée 20 centimes, en waarschijnlijk in even groot aantal. Zij waren in het arbeids-pak, in kiel en met pet. De rij der personen die zich steeds beweegt ter bezigtiging van de diamanten der Kroon, is soms zoo lang, dat de laatsten twee uren moeten wachten eer zij die schatten te zien krijgen.

— Het Koninklijk zang-gezelschap uit Gent is Zaturdag jl. alhier aangekomen en heeft zich reeds, onder daverende toejuiching, laten hooren. Of het verlof zal erlangen tot het geven van een concert in het paleis der industrie, is nog onzeker.

— De plantentuin te Parijs is onlangs het tooneel geweest van een belangrijk voorval, hetwelk het oude verhaal van Androcles en zijn leeuw in herinnering brengt.

In de voor de verscheurende dieren bestemde hokken, bevindt zich een zoo gevaarlijke Noorweegsche wolf, dat geen der wachters hem durft naderen. Op zijn etenstijd plaats men zijn voedsel in een daar naast staand hok, dat onbezet blijft; de houten scheidingswand, bewegelijk gemaakt, wordt door middel van een spil omhoog geheschen en het dier treedt er in om zijn voedsel te gebruiken.

Eenigen tijd geleden, viel die wand op het oogenblik, dat hij er onder doorging, op den wolf neer en kwetste hem sterk. Toen hij genezen was scheen zijn inborst nog verergerd en hij wilde het hok niet ingaan, dat hem tot eetzaal diende. De honger maakte hem nog woedender en men begon reeds de noodzakelijkheid in te zien, van hem een kogel in den kop te moeten jagen.

Intusschen waren verscheidene personen, waaronder ook een jong officier, Lodewijk W... genaamd, in den afgescheiden omtrek der hokken toegelaten. Op het gezigt van Lodewijk W... lag de wolf blijken der levendigste blijdschap aan den dag en lekte de plaats, waar des officiers hand gerust had. Deze verzocht het hok te mogen intreden en om te toonen dat hij niets te vreezen had, stak hij zijne hand door de tralien, waarop de wolf die lekte. Zich in het naaste hok geplaatst hebbende, deed de officier den wand ophijschen en riep het dier, dat met smaak at, en hem daarna met liefkozingen overlaadde. Het oogenblik van scheiding was smartelijk en om aan die vriendschapsbetuigingen te kunnen ontsnappen, was de officier genoodzaakt den wolf zijne porte monnaye, na er den inhoud uitgenomen te hebben, als een gedachtenis achter te laten.

Eenige jaren geleden werd die wolf, terwijl men hem naar Parijs overbragt, toevallig gewond. Men zond hem naar de veeartsschool te Alfort, alwaar Lodewijk W..., alstoen kweekeling op die school, hem verzorgde. In den wolf werd daardoor eene levendige gehechtheid aan zijn jeugdigen heelmeester geboren, die door de afwezigheid niet verzwakte en, even als de leeuw van Androcles, toonde hij een goed geheugen te bezitten.

Parijs, 19 Julij. De Oostenrijksche generaal de Crenneville is gisteren op nieuw bij den keizer ten gehoore toegelaten. Hoezeer dien generaal alle welwillendheid betuigende, heeft de keizer niet te min hem te verstaan gegeven, dat hij alle regt had om zich over de handelwijze van Oostenrijk te beklagen, daar het, zijne troepen van de Poolsche grenzen terugtrekkende, den Czaar de gelegenheid liet om over de zijnen, aan dien kant gelegerd, te beschikken en die naar de Krim te zenden.

DUITSCHLAND.

Weenen. Onze journalistiek en de openbare opinie schijnt in den jongsten tijd tot eenigzins andere gedachten te zijn gekomen. De woordvoerders van den dag, die tot den oorlog dreven, die predikten dat vooral Oostenrijk een krachtdadig deel moest nemen in den strijd tegen Rusland, die met groote woorden den oorlog in Polen wilden doen ontbranden en gaarne hadden gezien, dat derwaarts een leger van 80,000 Franschen trok... die allen laveeren naar de tegenovergestelde rigting.

Zoo lezen wij nu ook in een blad, dat vroeger zeer anti-Russisch was: «moet men sympathie of anti-sympathie toonen, dan wordt men thans verlegen. Wij hebben stijfhoofdige geallieërden en een vijand, die ons in geen een opzigt gevaarlijk is, terwijl wij geene enkele reden ontdekken, die de voortzetting van den oorlog in het Europeesch belang noodzakelijk maakt. Oostenrijk heeft voor de zegepraal der Europeesche belangen wel zoo veel betaald als Engeland en Frankrijk, en elke dag verlenging van de crisis, haalt het geld uit de zakken zijner onderdanen om het te werpen in den krater van Sebastopol.

Onze voorstellen tot vrede zijn verworpen, en nu is het ons belang en ons regt, om te zien en te doen wat goed is voor ons zelven."

— Volgens de Militaire-Zeitung zijn de werken, door de geallieërden in den jongsten tijd voor Sebastopol opgeworpen, van defensieven aard. Het zou dus in 't vervolg in 't plan der geallieërden liggen, om in die werken de aanvallen der Russen af te wachten. De troepen, die daardoor in de Krim niet noodig zullen zijn, worden hoogstwaarschijnlijk naar Varna gezonden.

— Aan A. von Humboldt, werd den 3 Augustus 1805, door de philosophische faculteit te Frankfort aan den Oder, de doctorale waardigheid honoris causa opgedragen. Thans juist 50 jaren geleden heeft de philosophische faculteit van Breslau aan den grooten man benevens hare gelukwenschingen een vernieuwd prachtig diploma aangeboden.

RUSLAND.

— Een brief van 19 Julij, van den heuvel Mackensie, in de nabijheid van Sebastopol, meldt het volgende:

Bijna drie zomers en twee winters leven wij nu in bivouak en hutten. Nu vormen wij de voorhoede van onze linker-flank tegenover de hoogten van Balaklava, in de onmiddelijke nabijheid des vijands. Wij leveren geen enkelen veldslag en dat is het ergste. De Russische soldaat vecht liever dan dat hij met de armen over elkander staat te wachten.

Wij zijn altijd op den uitkijk en ontkleeden ons zelden, maar dit is nog niets, bij de martelingen, die wij van de vliegen en muggen hebben te verduren, welke ons bij millioenen omringen. Ondanks dit alles hebben wij geene ziekten. Dit is zonderling, want onze buren te Balaklava lijden, naar het schijnt, zeer veel.

Wij hebben in de dagbladen gelezen, dat men veel ophef gemaakt heeft van het verlies onzer schansen van Selinguinsk, Kamschatka en Volhijnia; dit is veel geschreeuw om niets. Zij konden ons slechts van dienst zijn als de vijand nabij was, maar overigens waren zij ons tot last, wijl zij te ver van onze verdedigings-linie verwijderd lagen. Geloof vrij, dat, zoo zij voor ons van zooveel gwigt waren geweest, wij den vijand niet in het rustig bezit er van zouden laten, maar ze tot elken prijs heroverd hadden.

Men berigt ons van alle kanten dat de geallieërden zich tot een nieuwen aanval gereed maken, en wel tegen den Malakoff-toren. Het is te betwijfelen of die beter zal slagen dan de eerste. De Russen zijn gereed om hem af te slaan en zich in allen gevalle tot het uiterste te verdedigen. Elke verhevenheid, elke wending van het terrein, is in een hinderpaal tegen des vijands voortgang veranderd, en de huizen zijn allen batterijen; men zal er misschien binnen komen, maar tot welken prijs? Maar dit is nog niet alles; — men moet er zich ook kunnen staande houden!

— Generaal Murawieff is een der beste generaals in de Russische armeën. In den laatsten oorlog tegen de Turken stond hij onder Vorst Paskewitsch als divisie generaal voor Kars. De stad werd opgeëischt, en daartoe begaf zich Murawieff met generaal von Osten-Sacken toen chef van den staf, en van generaal Rajeffski, in de legerplaats der Turken. Zij werden bij den Pacha gebragt en nadat deze den eisch tot overgave had gehoord, nam hij raad met zijne krijgsbroeders. Hij kon echter niet tot een besluit komen, doch een der Turken, meenende dat hij in zijne taal voor de Russen onverstaanbaar was, zeide: «hak dezen driesten vijanden, op oud-Turksche wijze, den kop af!" Nu trad Murawieff, die de Turksche taal volkomen magtig was, op den Pacha toe, nam hem bij de hand, voerde hem een weinig ter zijde en sprak op ernstigen toon: «Pacha! Ik laat U nog tien minuten bedenktijd. Geef de stad over en vertrek met uw leger in vrede. Zoo niet, dan zijt gij met de uwen vóór zons-ondergang in onze magt en kinderen des doods!"

Daags daarna waren de Russen meester van Kars.

Later viel Murawieff in ongenade en was gedurende eenigen tijd het hoofd der ontevreden oud-Russische partij die IJermoloff tot hoofd had. De hoofdoorzaak van de ongenade, waarin hij verviel, was deze: na het einde van den Turkschen oorlog, door den vrede van „Adrianopel, werd het corps van Murawieff naar Sebastopol gezonden, ten einde aldaar aan den vestingbouw deel te nemen. Deze arbeid maakte van de soldaten boeren, terwijl zij, die nog het best den militairen geest behielden, Polen waren. Toen Keizer Nikolaas te dier tijde Sebastopol bezocht, viel hem de verwildering de troepen al spoedig in het oog en Murawieff, den slechten indruk daardoor op den monarch gemaakt bemerkende, zorgde dat de lijfwacht des Keizers voor 't grootste gedeelte uit Polen was zaamgesteld. De Keizer ontdekte dit echter, en een Duitscher, die nog al een hoogen rang bij 's Keizers omgeving bekleedde, toonde dezen het gevaarlijke van zulk eene lijfwacht aan. Toen nu Murawieff met het rapport voor den Keizer verscheen, riep deze hem, in tegenwoordigheid van een talrijk gevolg, met donderende stem toe, «Murawieff, waar zijn dan mijne Russen gebleven, dat gij mij met verraders omringt! Schaam u, over uw corps, Murawieff!"

Van dat oogenblik af woonde Murawieff als vergeten te Moskou en nu staat hij weder voor Kars en eischt de stad ten tweede male op.

ZWITSERLAND.

De krijgsraad te Bern heeft dezer dagen uitspraak moeten doen over eenen herdooper, welke, uit hoofde zijne godsdienst hem dit verbood, weigerde in krijgsdienst te treden. Hij is veroordeeld, om zoo lang hij bij zijne weigering volhardt, het land te verlaten.

SPANJE.

Madrid. Dat Spanje zijn contingent zal leveren voor de Krim, is zoo goed als zeker en mogt dit evenwel niet geschieden, dan, zegt men, zal het op verzoek van Frankrijk een corps beschikbaar stellen tot bewaring van de rust in Italië. De Fransche troepen daar in bezetting, konden dan naar de Krim vertrekken. Beramen en uitvoeren is echter nog niet hetzelfde en er zal, volgens veler oordeel, nog veel moeten veranderen, eer Rome Spaansch garnizoen ontvangt; van Rome, dat alle gemeenschap met Spanje afsneed. Pius IX zou hulp worden opgedrongen van eene Regering die hij, ten aanhoore van geheel Europa, laakt — van eene Regering, die, volgens zijn oordeel, de regten der kerk op verregaande wijze schendt!

Men zegt, dat de generaal O'Donnel en andere krijgslieden van naam, er grooten prijs op stellen, dat Spanje zich late opnemen in het verbond tegen Rusland.

De burgerlijke autoriteit te Madrid heeft bezit genomen van alle kerkelijke goederen en welligt zal de verkoop daarvan spoedig plaats hebben. Ten opzigte van de aloude privilegiën der Baskische provinciën, heeft de Regering echter eenige toegeeflijkheid betoond.

— Te Barcelona werd dezer dagen een plegtige lijkdienst gehouden voor een der slagtoffers van het oproer, de heer *Soly Padris*. Het maakte op de weldenkenden een treurigen indruk, dat de moordenaars van dezen geachten burger, hoewel met de vingers aangewezen, nog altijd ongestraft, ja ongedeerd blijven. Is dat — vraagt men verontwaardigd en te regt — onverschilligheid bij de politie, of zwakheid van het gezag?

— Den 7den Julij heeft de opperkrijgsraad het vonnis van den krijgsraad te Barcelona, waarbij de kolonel Durana, moordenaar van de barones de Senelles, tot de straffe des doods door middel van onteerende worging veroordeeld is, bevestigd en tevens het verzoek om gracie en tot wijziging der *Garotte vile*, in de straf des doods met den kogel, verworpen.

ITALIE.

Het officiëel dagblad van Verona behelsde onlangs de volgende mededeeling:

«Daar in de Venetiaansche provinciën herhaalde keeren het geval is voorgekomen, dat eenige geneesheeren uit verachtelijke lafhartigheid en tot schande van hunnen stand, zich bij cholera-ziekte aan de vervulling hunner pligten onttrokken, terwijl anders bij epidemiën, de geneesheeren in edelen moed en zelfverloochening wedijveren tot hulp der menschheid, zoo heeft de maarschalk Radetzky het bepaald bevel gegeven, al die geneesheeren of heelkundigen, die weigeren cholera-zieken de noodige hulp te verleenen, onverwijld en openlijk onbevoegd tot de uitoefening van hun beroep te verklaren, en hun het verkregen diploma, 't welk hen regtigt tot uitoefening van hun beroep, te doen afnemen."

— Men schrijft uit Rome, 26 Julij, dat in Ancona en Bolona onlusten hebben plaats gehad, ter zake van de cholera en van de duurte der levensmiddelen. Soortgelijke ongeregeldheden wacht men nog in andere groote plaatsen. Ook te Rome is spanning en het is er zeer duur, in weêrwil van een gezegenden oogst. Het beste brood aldaar is nog slecht en dat voor de arbeidende klasse gebakken, bijkans niet te eten. De door den Paus benoemde landhuishoudkundige commissie heeft nog weinig of niets uitgerigt.

— De allocutie door den Paus, in het geheim consistorie van 26 Julij jl. uitgesproken, is nog niet openbaar gemaakt, Men weet echter dat zij liep over de kerkelijke zaken in Spanje, Sardinië en Tessino. Wat Spanje betreft, na den loop der gebeurtenissen aldaar uiteengezet te hebben, geeft de Paus hoogen lof aan de echt Katholieke bevolking, aan de geestelijkheid en noemde den naam der Koningin, dikwijls met veel achting, terwijl hij, met het oog op de verregaande verkrachting van en de eigendunkelijke toevoegselen aan het concordaat, den Pauselijken Stoel van alle verpligtingen, uit dat concordaat voortvloeijende, ontslagen achtte.

— Aangaande Sardinië verklaarde de Paus, dat de kerkelijke straffen, waarmede hij in het voorgaande consistorie, de vervaardigers der wetten tegen de regten en bezittingen der Kerk, hunne medepligtigen en medeuitvoerders bedreigde, werkelijk van toepassing zijn, op hen, die de hand hebben geleend tot het vervaardigen en het ten uitvoer brengen van de bewuste wet.

De kerkelijke wet van Tessino, tegen welke Mgr. Bovier reeds protesteerde, is mede door den Paus veroordeeld.

Het bovenstaande, zou volgens brieven uit Rome, gedagteekend 31 Julij, de inhoud der allocutie zijn, wier openbaarmaking men weldra te gemoet zag.

— Men schrijft uit Turijn aan den Courrier des Alpes: «het ministerie heeft de pastoors mandaten aangeboden, op de kerkelijke, dat is eigenlijk op de gouvernementskas, maar deze hebben de ontvangst daarvan, volgens inlichtingen uit Rome ontvangen, geweigerd. Het blad Armoria stelt voor, om eene inschrijving voor de pastoors te openen, die anders van honger zouden sterven en noemt het aanbod van den Minister Cavour ook eene ellendige spotternij, daar de kerkelijke kas geen stuiver heeft.

De Cattolico en la Varité, te Nizza uitkomende, zijn in beslag genomen, ter zake van artikelen tegen de benadering van kloostergoederen.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Men schrijft van Bucharest, 30 Junij, aan den *Constitutionnel*:

Men hoopt alhier, dat door eene algeheele omwenteling van het staatkundig en maatschappelijk bestaan der Vorstendommen, en door het tot stand brengen eener op zedelijkheid gegrondveste regering, eindelijk de omkoopbaarheid der regters, een der verfoeijelijkste en diepst ingewortelde plagen van dit land, voor het nieuwe geslacht gesloten zal worden.

Het is eene droevige, doch tevens onbetwistbare waarheid, dat er geen enkel regtsgeding van eenig belang bestaat, waarvan het vonnis regtvaardig, zonder omkoping der regters, gewezen wordt.

De belanghebbenden, omkoopers en omgekochten, maken er geen het minste geheim van. Men spreekt er over als over den regen en het schoone weder en het is eene gewone, in de zeden aangenomene zaak geworden. Zeldzaam zelfs is het dat vriendschapsbanden tusschen een, een regtsgeding voerende partij en een regter, de eerste van het openen zijner beurs vrijstellen. Zij bezit alleen het voordeel van een weinig minder dan een ander te worden geplunderd.

Laatstelijk voerde een Bojaar een regtsgeding van groot gewigt. Hij trof, in de raadzaal zelve, eene overeenkomst met een der regters, die tot zijne vrienden behoorde. Deze was zoo hupsch van zich slechts met 300 ducaten te vergenoegen. De bloedverwanten van den omkooper verbieven daarop in hunne gesprekken zeer naïf hemelhoog «de grootmoedigheid des regters," die, uit vriendschap, zich bepaald had tot het

aannemen der geringe som van 800 ducaten, terwijl de tegenpartij er hem 1000 had aangeboden. Betrekkelijk gesproken, kon zulks in dat land eene goede daad genoemd worden.

De prins *G.* voerde een proces over eene erfenis. Om tot eene gunstige beschikking in zijne zaak te geraken, heeft hij door alle instantiën heen de som van 21000 ducaten moeten gebruiken als kosten van omkooping en daarvan ontving een zekere heer R. alleen 2500 ducaten. Een broeder van denzelfden heer R. heeft, nu gedurende 20 jaren, een proces hangende omtrent het bezit van een der grootste grondeigendommen in dit vorstendom en de inkomsten van dit onmetelijk landgoed zijn letterlijk gedurende dit lang tijdverloop door de regters verslonden.

Duizend andere voorbeelden van deze monsterachtige omkooperij zoude men kunnen opsommen, want die plaag drukt zoowel den arme als den rijke.

Zoodanige daadzaken zijn ver van hier aanstoot te geven. Het is eene dagelijksche, aangenomene, zoo niet aanneembare zaak.

Zelfs dan als een proces gewonnen is, heeft men nog geene zekerheid omtrent eene gevoegelijke tenuitvoerlegging en men gaat eene nieuwe reeks van ongehoorde afpersingen te gemoet. De tenuitvoerlegging der regterlijke vonnissen behoort tot den dienstkring der policie en de aga (prefect van policie) verpacht reeds vooraf de voordeelen der executie, of liever der nonexecutie, aan commissarissen tegen uitkeering eener jaarlijksche som van 20.000 ducaten.

Dit is de zedelijke afgrond, waarin deze vorstendommen gedompeld zijn en de noodzakelijkheid van een krachtvol middel, overeenstemmende met eene zuivere staatkunde en de openbare zedelijkheid, om daaruit te kunnen geraken, wordt daardoor ten klaarste bewezen.

NOORD-AMERIKA.

De *Weekly-Herald* van New-York meldt het volgende over een verschil, hetwelk tusschen de Vereenigde Staten en Frankrijk, ten opzigte der regten van de onzijdigen in de Oostzee schijnt te zijn ontstaan.

»Onze correspondent te Washington berigt ons, dat bij de regering belangrijke dépêches van den heer Mason zijn ontvangen. Onze gezant te Parijs, heeft, naar het schijnt, ernstige vertoogen ingediend tegen de wijze van handelen en de inzigten der Fransche regering betrekkelijk de regten der onzijdigen in de Oostzee. Ook heeft de heer Mason uitlegging gevraagd aan den Franschen minister van Buitenlandsche zaken ten opzigte der handelwijze van den heer Dillon, consul dier natie te San Francisco."

»Onze correspondent voegt er bij, dat die dépêches den president Pierce zoodanig in woede hadden doen ontsteken, dat hij onmiddelijk aan Frankrijk den oorlog wilde verklaren, doch dat de heer Marcy nog een uitstel van acht dagen had verworven, in welk tijdverloop hij vredelievender berigten uit Parijs hoopte te ontvangen.

In een volgenden brief meldt onze correspondent, dat de, tusschen onzen gezant te Parijs en de graaf Walewski, minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk, gevoerde briefwisseling, voornamelijk betrekking heeft op het tusschen dat land en het onze bestaande geschil over het gevangennemen van den heer Dillon. De graaf Walewski schijnt vol te houden, dat de primitief door zijne regering geëischte eerherstelling, te weten dat de vlag van dien consul met honderd kanonschoten zal worden begroet, wordt toegestaan. De president, de generaal Davis en andere leden van het bestuur verzetten zich daartegen, maar de heer Marcy dringt er op aan toetegeven. Verscheidene hevige beraadslagingen hebben te dien opzigte reeds in het cabinet plaats gehad, doch indien de minister van staat, de heer Marcy, op zijn stuk blijft staan, is het zeer waarschijnlijk, dat de heer Pierce, volgens zijne gewoonte, toestemt.

— Men schrijft van San-Francisco aan de *Times*, 31 Mei, dat de Engelsche en Fransche escaders weldra eene groote versterking zouden gaan aantasten, door de Russen in den mond van de Amour (een Chinesche rivier in de stille zuidzee, in de zeeëngte, die het eiland Tarrakai van het vaste land scheidt, uitkomende,) hebben opgeworpen. De middelen van gemeenschap zijn daar door hen zoo goed ingerigt, dat het zwaarste geschut uit het midden van Rusland langs die rivier met stoomschepen kan worden aangebragt en er daardoor eene onafgebrokene gemeenschap tusschen St. Petersburg en Petropaulowski in Kamchatka bestaat. Zij die met de Chinesche zaken bekend zijn, hechten een groot gewigt aan de vestiging der Russen aan den mond dier rivier.

— De door Cabet in 1849 gestichte communisten-kolonie in Nauvoo-Illinois telt 500 kolonisten, welke, volgens de laatste berigten, in ongestoorde rust van de vruchten van hun gemeenschappelijken arbeid leven. In Adams County, Jawa, is eene vertakking dier kolonie aangelegd, en in de aanstaande lente zal daar eene stad gesticht worden. De meeste kolonisten zijn Franschen, doch behalve 70 Duitschers bevinden er zich ook Zwitsers, Spanjaarden, Italianen, Hongaren, Zweden, Hollanders (?) Engelschen en zelfs Amerikanen. De nieuwe kolonisten moeten 60 dollars contant geld en kleederen voor twee jaren hebben, gezond en niet ouder dan 50 jaar zijn. Vrouwen van 16 tot 35 jaar, op wier gedrag niets valt aan te merken, worden ook, zonder dit kapitaal, toegelaten. De vereeniging heeft eene drukkerij en geeft twee bladen uit. Voor het onderwijs der jeugd wordt voldoende gezorgd. Cabet is president.

— Den 18 Julij, reisde de heer Wheeler, gezant der Vereenigde Staten bij de Regering van Nicaragua, door Philadelphia, om zich naar New-York te begeven waar hij zich moest inschepen. Als burger van Noord-Carolina, bezit de heer Wheeler slaven, en hij voerde op deze reis eene negerin en hare beide kinderen met zich. Dit kwam den heer Passamore Williamson, een ijverig afschaffer, ter oore. Met eenige vrije negers begaf hij zich aan boord der New-Yorksche stoomboot en beduidde de slavin, dat zij, volgens de wetten van Pensylvanie vrij was. Het kwam tot bedreigingen, men werd bijna handgemeen, en eindelijk werden de slavin en hare kinderen van het vaartuig mede genomen.

De heer Wheeler, zijn vertrek naar Nicaragua uitstellende, heeft eene klagte tegen de bedrijvers dier daad ingediend. Vijf negers zijn gearresteerd, en den heer Williamson, die zich bij de eerste dagvaardiug niet had vertoond, is eene borgstelling opgelegd van 5000 dollars.

Deze zaak geeft wederom aanleiding tot de vraag: of een inwoner van het zuiden, die slechts door een vrijen staat reist, alleen daardoor zijn eigendoms-regt verliest op den slaaf die hem vergezelt, waarbij nog komt, dat dit geval van nog ingewikkelder aard is, wijl de heer Wheeler eene diplomatische betrekking bekleedt, en reisde, om zich op zijn post te begeven.

— De *New-York Herald* meldt, dat de President der Republiek van den Keizer van Rusland een antwoord heeft ontvangen op den brief van gelukwensching door genoemden staatsman aan Keizer Alexander II, bij diens troonsbeklimming, gezonden. De Keizer zegt in dat antwoord, dat zijn vader hem op het sterfbed de lezing der documenten van de heeren Jackson, Clay, Webster en andere staatslieden der Amerikaansche Unie had aanbevolen, betuigt zijne hoogachting voor de Vereenigde Staten en hoopt dat hunne vriendschap met Rusland van langen duur moge zijn.'

De nieuwe Staatkundige houding van Oostenrijk.

Onder de talrijke diplomatieke stukken, die sedert eenige maanden de pers en het Europeesch publiek hebben bezig gehouden, beoordeelden de meeste slechts de gestelde vraagpunten of ondersteunden de bestaande meeningen. Deze geheime polemiek tusschen de vier groote mogendheden in hunne vroegere bijeenkomst te Weenen, boezemde meestal slechts een gering belang in, omdat zij tot geen einde kwamen en men niet kon voorzien, waartoe zij bij slot zoude leiden. Die toestand is veranderd. Frankrijk en Engeland hebben zich bepaald verklaard, Oostenrijk heeft zulks ook gedaan en zijne staatkunde ronduit beschreven. Een nieuw en zeer gewigtig document, van het Weener cabinet uitgegaan, deelt besluiten mede en verklaart die, in stede van nog slechts over beginselen en beweegredenen te spreken.

In eene onlangs *aan den Bond te Frankfort ingediende verklaring*, legt Oostenrijk den toestand bloot, waarin het zich bevond en de staatkunde, waartoe het zich bepaald heeft, toen zich het eerste misverstand tusschen dat rijk en de Westersche mogendheden omtrent het 3de punt van waarborg openbaarde. Oostenrijk toont aan dat dit verschil van gevoelens in de toepassing in niets de kracht der algemeen aangenomene beginselen verzwakt, dat de banden van bondgenootschap voortdurend bestaan en in het oog van het keizerlijk cabinet niets veranderd is in zijne verhouding tot de verbondene mogendheden.

Ziehier de vertaling dezer nieuwe verklaring van Oostenrijk. Men kan daardoor over hare hooge beteekenis en gewigt oordeelen.

»De conferentien zijn gesloten, zonder den uitslag, dien men verwachtte, te hebben aangebragt. Tegenover dien ongunstigen uitslag van het vredewerk, vermeent de Oostenrijksche regering der bondsvergadering haren tegenwoordigen toestand in alle opregtheid te moeten blootleggen en aan den Bond zijne toekomstige houding en de besluiten, die zij te nemen heeft, aante wijzen.

De keizerlijke regering zal zich gelukkig achten te mogen vernemen, dat de Bond de zelfsopoffering, waarmede zij de verdediging der belangen vaa Europa en Duitschland heeft op zich genomen, naar waarde schat.

De ontruiming der Vorstendommen, wier bezetting door de Russen de eerste aanleiding tot den oorlog gegeven had en de kans op vrede, die zich alstoen nog liet aanzien, lagen Oostenrijk eene dubbele taak op.

Aan den eenen kant moest het zijne, aan het tooneel des oorlogs rakende grenzen dekken, de Duitsche belangen langs den Beneden-Donau beschermen en zich verzekeren van de medewerking der Duitsche bondgenooten; aan de andere zijde, achtte de Oostenrijksche regering het van belang de hervatting der onderhandelingen tusschen de oorlogvoerende mogendheden te vergemakkelijken en te verhaasten. Om krachtdadig zijne op billijkheid gegronde voorstellen, van dien aard om Europa tegen terugkeer van dergelijke verwikkelingen te waarborgen, te ondersteunen, riep zij den bijstand harer bondgenooten in, die haar bij het additioneel artikel van 26 November en het Bondsbesluit van 8 December werd toegezegd.

De stukken, die door den president van den Bond op het bureau der vergadering zullen worden neergelegd, (de tekst der overeenkomst van 28 December en de protocollen der conferentie van I tot XIV) toonen aan, welk een volhardenden ijver het Weener cabinet tot het herstel des vredes heeft ontwikkeld.

Bij het ontstaan des oorlogs verklaarden Engeland en Frankrijk in een plegtig tractaat, dat zij geen bijzonder voordeel beoogden. De nota's van 8 Augustus bepaalden op hare beurt de grondslagen van eenen duurzamen vrede voor Oostenrijk, Duitschland en Europa. Later verstond men zich onderling over de omschrijving der vier punten van waarborg.

De leden van den Bond zullen gewis de waardige taal, welke het keizerlijk cabinet in den boezem der conferentien geuit en de gematigheid en billijkheid, waarmede het getracht heeft de vraagstukken, waarin daarover geraadpleegd werd, op te lossen, naar waarde beoordeelen.

De keizerlijke regering vermeent het onnoodig in uitlegging te treden over de protocollen, die aan den Bond onderworpen worden. De Oostenrijksche plenipotentiarissen hebben, in den loop der conferentien, de staatkunde van hun cabinet duidelijk genoeg blootgelegd.

De Bond zal door de protocollen I tot V ontwaren, dat de onderhandelingen een voldoenden uitslag omtrent de twee eerste punten van waarborg hebben opgeleverd.

De toegeving op die eerste punten betreffende den Donau en de Vorstendommen is men verschuldigd aan het initiatief van Oostenrijk.

De onderhandelingen leden schipbreuk op het derde punt. Men kon zich wel is waar verstaan over den vorm ten opzigte der onschendbaarheid van het Turksche rijk door middel van eene nota van gezamenlijke waarborg, doch niet overeenkomen over de middelen om het Russische overwigt in de Zwarte Zee te doen ophouden.

Oostenrijk had evenveel belang in de oplossing van dit punt als in die der overige punten van waarborg, want het had erkend, dat de ontwikkeling der Russische zeemagt in de Zwarte Zee eene eeuwigdurende bedreiging tegen het Turksche rijk in zich bevatte.

Het stond aan de zeemogendheden, om zich het eerst over de voorwaarden van dien waarborg te verklaren.

Oostenrijk was met de Westersche Mogendheden overeengekomen, voor den aanvang der onderhandelingen, dat men slechts de grondslagen der oplossing zou aanvoeren, dewijl die oplossing zelve toch veel te afhankelijk was van de gebeurtenissen des oorlogs, om reeds vooraf naauwkeurig te kunnen worden omschreven.

De voorstellen op hunne beurt door de Engelsche en Fransche plenipotentiarissen en de vertegenwoordigers van Rusland in het midden gebragt, tot geen uitslag geleid hebbende, zoo moest Oostenrijk zich met zijne bondgenooten verstaan over de voorstellen door hem aan Rusland te doen. De onderhandelingen tusschen de keizerlijke regering en de cabinetten van Londen en Parijs waren langdurig en moeijelijk. Men kon zich niet verstaan. Het hof van Weenen vermeende zich niet aan den oorlog te moeten aansluiten uit hoofde eener uitlegging van het derde punt, welke zij niet beaamde en die haar toescheen niet te beantwoorden aan het belang van Europa. Er bleef hetzelve dus niets over dan eene laatste poging aan te wenden. Zij vond er de grondstoffen toe in de voorafgegane onderhandelingen. Eindelijk toen de plenipotentiarissen der Westersche mogendheden het sluiten der conferentien verzochten, verklaarde de keizerlijke regering steeds gereed te zullen zijn om elk billijk voorstel, van welken kant het komen mogt, krachtdadig te ondersteunen.

Met leedwezen, en dat leedwezen wordt zeker door alle Duitsche hoven gedeeld, zag Oostenrijk de hoop verdwijnen, die het op de conferentien gebouwd had.

Een nieuwen toestand intredende, heeft het strengelijk de verpligtingen nagegaan, welke de tegenwoordige omstandigheden Oostenrijk opleggen. Het zal derhalve met, opregtheid haren Duitschen bondgenooten blootleggen, hoedanig het dien nieuwen toestand aanschouwt en wenscht dat hij door iedereen begrepen wordt.

Er bestaat verschil van gevoelen tusschen Oostenrijk en de hoven van Londen en Parijs over een punt van toepassing, doch de te zamen aangenomene beginselen hebben niets van hunne kracht verloren. De banden van bondgenootschap blijven voortdurend bestaan en naar de zienswijze van het keizerlijk cabinet, is er niets in de onderlinge verhouding der verbondene mogendheden veranderd.

De keizer heeft het strijdig met het belang zijns lands vermeend te zijn de wapenen op te nemen voor de uitlegging, die Frankrijk en Engeland aan het derde waarborgpunt geven. Het gevoelen van Z. M. omtrent het gezamenlijk te bereiken doel blijft hetzelfde. Vast besloten om op den tegenwoordigen weg voort te gaan, zoo zal Oostenrijk onveranderlijk de overeengekomene grondslagen tot den vrede handhaven en ze in de mate der verpligtingen, welke het op zich genomen heeft, met al zijn invloed en magt ondersteunen.

Een vrede, de ten uitvoerlegging der vier punten van waarborg, zoo als zij in de conferentien tot grondslag zijn aangenomen, niet verzekerende, biedt Oostenrijk geene voldoende waarborgen voor de rust van Europa aan.

Oostenrijk beschouwt dus de overeenstemming over de beide eerste punten aan als een voldongen zaak.

Het Weener cabinet heeft een weg aangewezen tot regeling van het derde punt en het is van belang, dat dit vraagstuk eene duidelijke en naauwkeurig omschrevene oplossing erlangt, de veiligheid der Europesche belangen verzekerende, doch wier aanneming niet het minste de waardigheid van eene der mogendheden kwetse.

Oostenrijk heeft door zijne tusschenkomst bewezen, welk gewigt zij hechtte aan de onschendbaarheid van het Turksche rijk; even zoo zal het ook in de toekomst vasthouden aan het beginsel om Turkije onder een algemeenen en voldoenden waarborg te plaatsen.

Die waarborg zal het niet alleen zelf eerbiedigen, maar ook des noods weten te doen eerbiedigen.

Op dit oogenblik reeds beschouwt het zich, in de stelling die het langs den Donau heeft ingenomen, als geroepen om te waken over de handhaving van dat beginsel. Zijne troepen zullen de Vorstendommen blijven bezetten tot het sluiten van den vrede en het hoopt er die roeping tot het einde toe te volbrengen.

Wat het vierde punt betreft, zoo beroept Oostenrijk zich dienaangaande op de meewarigheid van Europa voor de Christenen, onder het beheer van het Ottomanische rijk. Het twijfelt niet dat, wanneer het oogenblik gekomen zal zijn, alle mogendheden, echter altijd onder eerbiediging der opperheerschappelijke regten des Sultans, de belangen der Christenen in de Levant ter harte zullen nemen.

De keizer zal zich gelukkig achten, indien het vredewerk zoo spoedig mogelijk weder hervat kan worden. In de conferentien heeft hij verklaard, dat hij geen enkel verzoek in zijn persoonlijk belang in het midden brengen, maar allen, die de strekking hebben tot bevordering der algemeene belangen, ondersteunen zal. Hij zal, zoo lang hij de hoop kan voeden het doel zijner vredelievende pogingen te bereiken, zijne tegenwoordige stelling handhaven.

In dien staat van zaken heeft Z. M. er aan moeten denken om de lasten, die zijn rijk drukken, te verligten. Evenwel zullen, uit hoofde der onzekerheid, die in dien toestand voorheerscht, de betrekkelijke maatregelen zoodanig genomen worden, dat men, welke gevallen zich ook mogten voordoen, gereed kan zijn.

In de stellingen der troepen op voet van oorlog zullen veranderingen plaats grijpen, doch zóó geregeld, dat het leger binnen den kortst mogelijken tijd zijne oude stellingen weder zal kunnen innemen.

Oostenrijk verzoekt den Duitschen Bond dat het de houding, die het ten gevolge der Bondsbesluiten van den 9den December en 8sten Februarij heeft aangenomen, voortdurend handhaaft en hoopt dat de zelfsopoffering, waarmede het de Duitsche belangen heeft voorgestaan, hem van de zijde zijner bondgenooten zal doen verwerven de enz. enz.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
» 10	Engelsch	Flectwing	Hardie	Singapore	23 Sept.	Liverpool.
» —	Belgisch	Hesvietten	L. Weysen.	Amsterdam	28 Junij.	Singapore.
» —	Hamburgsch	Teresia Oscara	J. P. Brandt	Beunis Ayris	5 Aug.	Batavia.
» 11	Nederlandsch		T. K. Wlideman			»

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
October 10	Nederl. Indisch bark	Anoear Salim	Said Aboebakar	Riouw	20 Sept.	Coulster.
» —	» » »	Djabir	Mohamat	Japara	7 Oct.	D. N. Buys en co.
» —	» » »	Alfulk	Sech Baradjak	Banka	6 »	Coulster.
» —	Bremer »	Roland	Rucht	Bremen	4 Julij.	Busing Schröder en co.
» 11	Nederlandsch »	Mathilda	B. van Olst	Soerabaya	5 Oct.	Paine Stricker en co.
» —	Nederl. Indisch »	Tartar	Tan Inghok	Pecalongan	4 »	Gezagvoerder.
» —	» » schoen.	Digna	Pa Ardie	Pasaroean	1 »	»
» —	Amerikaansch schip	Carolina Tucker	Congden	New-York	5 Junij	Busing Schröder en co.
» 12	Nederlandsch »	Wilhelmina Clara	H. de Wyn	Amsterdam	7 Julij.	Haager en Schuurman.
» —	» bark	Willem de Klerk		»		B. Kopersmit en co.
» —	» »	Koning Willem III	S. H. Zeilstra.	»	22 Junij	B. van Leenwen en co.
» —	Nederl. Indisch »	Pogoan Zephyr		Banka		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
October 10	Nederl Indisch stoomb	Langan Lamongan	T. Deighton.	Samarang.
» —	Nederlandsch schip	Admiraal de Ruiter	S. Stapert	Soerabaya.
» 11	Nederl. Indisch stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins	Singapore.
» —	» » bark	Bacht Mastora.	Said Alhabassy	Soerabaya.
» —	Fransch schip	Auguste George.	S. Monnier	Havre.
» —	Engelsch bark	Gallant.	Black.	Singapore.
» —	Zweedsch brik	Ariel	Aberg	Bremen.
» 12	Nederl. Indisch stooms.	Padang	C. F. A. Persille	Soerabaya.
» —	Nederlandsch bark	Burgermeester Hofman	N. A. Dykama	»
» —	» »	Makassar	H. van der Meyden	Samarang en Amsterdam.
» —	» »	S. van Heel	van der Waal	Tagal.
» —	Nederl. Indisch schoen.	Batavia	Giam Liangsoeij	Cheribon en Tagal.
» —	Fransch schip	Benjamin Sanier	Foulard	Nantes.
» 13	Nederlandsch bark	Kon. Ned. Yacht Club	van Nooyen	Pecalongan.
» —	» »	Senior	Swarts	Cheribon.
» —	» »	Christina Agatha	H. de Visser	Samarang en Soerabaya.
» —	» »	Copernicus	Visscher	Cheribon en Indramayo.
» —	» schip	Barend Willem	Ryken	Soerabaya.
» —	» bark	Juliet	A. Mc. Intgre	Singapore.
» —	» »	Rebecca	Hotchkiss.	»
» —	Nederl. Indisch »	Atait Rachman	Morthington	Golf van Perzie.
» —	» » schoen.	Schander Salim	Sech bin Said	Kangdanghauer.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Albatros	K. P. Haasnoot	Amsterdam	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Jacob	Borger		van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Maria Diederika *	van Marion		P. Landberg en Zoon.
»	»	Amerika.	F. Ruiter.	Nederland	G. Suermondt en co.
»	»	Oldenberneveld	Meyboom		»
»	»	Cornelia Machtilda	Munchendam		»
»	»	Egmond en Hoorn	A. Glazener	Rotterdam	»
»	»	Soerabaya	A. M. Swarts	»	»
»	»	Banka	H. Heymans	Bombay	»
»	bark	Flora	van der Wijk		B. Kopersmit en co.
»	»	Immagonda Sara Clasina	Rademaker		»
»	»	Stad Leyden	C. C. Ruige	Amsterdam	Kreglinger. Dummler en co.
»	bark	Julie	P. F. Ryken.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
»	fregat	India *	d'Arnand Jerkens.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch	bark	Ellen	J. C. Lebert.	Samarang.	John Pryce en co.
» »	»	Aldjoesoer	Sech bin Awab	Soerabaya	Coulster.
» »	schoen.	Indramayo	Tan Tjengtjoan	Palembang	»
» »	brik	Ana Serie.	Said Satrie.		»
» »	bark	Indramayoe	Sech Jemanie		»
» »	brik	Aladanie	Sech Bakreso		»
» »	bark	Djabir thans hern. Zeven Gesusters.	Mohemad		D. N. Buys en co.
» »	bark	Kim Tiangtay	Goei Patjoan	Cheribon en Tagal.	»
Engelsch	»	Alverton *	Clarkson.		Maclaine, Watson en co.
»	»	Bernica *	Jarmin	Golf van Perzie	»
»	»	West *	O. Andreas.	Londen	Martin. Dyce en co.
»	brik	Sophia.	Woolcock		Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	Shamrock *.	R. L. Keys	Australia	Pitcairn, Syme en co.
Amerikaansch.	schip	Revenue*	Howes		Paine, Stricker en co.
»	»	Carolina Tucker.	Congden.		Busing, Schröder en co.
Bremer	»	Roland	Rucht		»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 2	N. I.	bark Fathool barie	Sech Osman	Bima.
» 3	Ned.	» Maria Elize	van der Putte.	Samarang.
» —	»	schip Wassenaar.	A. Hofstee.	Batavia.
» 4	N. I.	bark Faid Salim.	Said Alhadie	
» —	Z, M.	stooms. Batavia.	lt. t/z. 1 k. de Man	
» —	N. I.	schoener Digna.	Pa Ardie	Pasoeroean.
» —	»	kotter Krabbe.	Mardam.	Balie Amp.
» —	Ned.	bark Koning Willem II.	v. Eyk Menkman	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 2	Bal.	schoen. Senio	Tjoan	Grissee.
» 3	N. I.	st. Macassar.	Chevallier	Molukkos.
» —	Deen.	brik John.	J. F. W. Looft.	Kopenhagen
» —	Ned.	B. H. van Saxen Weimar.	Hazewinkel.	Nederland.
» —	»	Ystroom.	P. J. Detering.	»
» —	N. I.	bark Timor	F. Agema	»
» —	»	brik So-ootdin.	Sech Bauzir	Banka.
» —	»	kotter Little Tot.	Katjoeng.	Pasoeroean.
» 4	»	st. Koningin der Nederl.	J. Prins.	Singapore.
» —	Ned.	bark Elize Henriette.	J. F. Detering.	Ned. v. Pas.
» —	N. I.	schoen. Kangpie	Ong Kanghan.	Balie Bad.
» 5	Ned.	brik Mathilda	B. van Olst	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Vice Admiraal Gobius.	A. A. van der Linden.		B. J. van Eck en co.
»		»	Maria Elize.	M. van der Putte		
»		bark	Admiraal Piet Hein.	L. Hasenwinkel	Nederland	Hoekstra, Gysing en co.
»		»	Tryntje Fenna.	J. F. des Ruelles.		
»		schip	Wassenaar.	A. Hofstee		
»		bark	Vier Gebroeders.	C. Vonck.		
»		»	Adolf van Nassau.	D. D. Borchers.		
»		schip	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.		
Nederl.	Indisch	bark	Fatal Main.			
»	»	»	Aderaak.	Hadjie Samsodin	Singapore.	Hadjie Samsodin.
»	»	»	Fathool Barie.	Sech Osman		
»	»	schoen.	Isabel.			
»	»	»	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		
»	»	bark	Fathal Kair.	Go Ing Ay		
»	»	bark	Tiang Tay	Lim Tik Hie		
»	»	»	Faid Alim.	Said Alhadie.		
»	»	»	Bientang Timor.	Lim Lieptjoen.		
»	»	»	Julia.	Sebo.		
»	»	stooms.	Java.			
Engelsch		bark	Alverton.	R. M. Clarkson		

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 24	N. I.	bark Thae Goan	Lim Tik-An	Riouw.
» —	Ned.	bark Zwaluw.	H. Uitenmark.	Batavia.
» —	N. I.	bark Batavia.	Said Aloewie	»
Oct. 1	»	bark El Mashoor.	Sech Awab	Sumanap.
» —	»	schoener Indramayoe	Tan Tjengtjoan.	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 25	N. I.	bark Fathool Rachman.	Said Abdulla	Tagal.
» 26	»	bark Thae Goan	Lim Tik-An	Rembang.
» 28	»	bark Batavia.	Said Aloewie	Pecalongan.
Oct. 2	»	bark Egmond en Hoorne.	A. Glasener	Ned. v. Bat.
» 5	Ned.	bark Eldjoesoor	Said Ba-adila	Batavia.
» 6	N. I.	schoener Indramayoe	Tan Tjengtjoan.	Pal. v. Bat.

Vertrokken schepen van *Indramayoe.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 25	N. I.	schoener Batavia	Giam Liangsoey.	Batavia.
Oct. 3	»	Atiat Tulrachman	Sech Bafadal	Banka.

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 24	Ned.	bark Julie	P. F. Ryken.	Soerabaya.
» 26	»	bark Soerabaya.	A. M. Swarts.	»
» —	N. I.	bark Oen Goan	Lim Djehie	Samarang.
» 27	»	birk Tartar	Tan Enghok	Batavia.
» —	»	bark Fathool Hair	Said Abduila	Cheribon.
Oct. 1	Ned.	bark Alcyone.	H. C. Haacke	Batavia.
» —	»	bark Henriette Eliz. Susanna	C. van Veen	»
» —	N. I.	bark Marzoek.	Said Atas	Pekalongan.
» —	»	bark Inghoat.	Ko Haksie.	Rembang.
» 3	»	bark Hamadanie	C. B. Young.	Samarang.
» 5	»	bark Binggoan.	Lim Yoehok	»
» 6	»	bark Goanlie.	Lo Sientjian	»

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 24	N. I.	bark Joengoan.	Oey Tjenggoan	Riouw.
» 28	Ned.	bark Julie.	P. F. Ryken	Rotterdam.
Oct. 3	N. I.	brik Tartar	Tan Enghok	Pecalongan.
» —	Ned.	bark Albatros.	K. P. Haasnoot.	Amsterdam.
» 5	N. I.	bark Ooe Goan	Lim Djehie	Riouw.
» —	»	bark Inghoat.	Ko Haksie.	»
» 6	Ned.	bark Soerabaya.	A. M. Swarts	Rotterdam.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 23	N. I.	brik Pasekan.	Lim Kitjiang	Batavia.
» 26	»	bark Marzoek.	Said Ankawiei	Samarang.

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 28	N. I.	bark Marzoek	Said Atas	Tagal.
» —	»	bark Pasekan	Lim Kitjiang	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 24	N. I.	schoener Paulina	Pa Ardie	Soerabaya.
» —	»	schoener Katjong	Ardie	»
» —	»	kotter Little Tot	Katjoeng.	»
» —	Ned.	bark Almonde.	H. G. Surie	»
» —	»	schip Koning Willem II	Giesen.	»
» 27	»	schip Holland Trouws.	N. H. Keuker.	Batavia.
Oct. 1	N. I.	schoener Katjong	Pa Ardie	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 24	Ned.	schip Amphitrite	D. Grim.	Amsterdam.
» 25	N. I.	schoener Katjong	Ardie.	Soerabaya.
» 26	»	kotter Paulina.	Sarman.	»
» —	»	kotter Little Tot	Katjoeng	»
» 29	»	schoener Digna.	Pa Ardie	»
Oct. 1	Ned.	bark Almonde.	H. G. Surie	Rotterdam.

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 26	Ned.	schip Oost India Pakket.	B. Bakker.	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 17	N. I.	bark El Masshoor.	Sech Bahanan	Cheribon.
» —	Ned.	bark Carolina.	Graswinckel.	Batavia.
» —	N. I.	schoener Aloci Segaf	Said Hasim	Grissee.
» 18	»	bark Salma.	Said Alhabasey.	Soerabaya.
» 20	»	bark Fathul Joesoor	Sech Baoesoer.	Grissee.
» —	»	schip Joedool Wadoet.	Sech Fagie.	Batavia.
» 24	»	bark Said Maskoor.	Moestapa.	Samarang.
» 29	»	bark Djelanie.	Said Alie	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 17	N. I.	bark Jenoer.	Said Alie	Banjermass.
» 18	»	bark Koornia	Mohamat Alie.	»
» 20	»	schoener Sophia	Siendoe Djaya.	Soerabaija.
» 24	»	bark El Masshoor.	Sech Awab	Cheribon.
» —	»	schoener Aloci Segaf.	Said Hasim	Pontianak.
» 26	.	bark Salma	Said Alhabasey.	Sinkawang.
» 27	»	bark Fathul Joesoor	Sech Baoesoer.	Pontianak.
» 19	»	bark Said Maskoor	Moestapa	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 2	Ned.	schip Stad Leyden	C. C. Ruige	Ned. v. Bat.

Berigt aan Zeevarenden.

Ten vervolge van de voorloopige aankondiging in dd. 19 December 1854, opgenomen in de Javasche Couranten van den 23 en 27 December 1854, No. 102 en 103, brengt de Commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten ter kennis van belanghebbenden, dat de hervorming in de bebakening van de reede van Batavia en derwaarts geleidende vaarwaters, met eene kleine wijziging van het oorspronkelijke project, dezer dagen is ten einde gebragt.

De bedoelde bebakening is thans zamengesteld als volgt:

A. *Twee* soorten van baken zijn aangenomen, namelijk de eene soort aan het boveneinde voorzien van eenen *bol*, en de andere op gelijkerwijze van eenen *kegel*, tot aanduiding van de vaarwaters naar en van de reede Batavia.

B. de beide zijden der drie groote, naar de reede van Batavia geleidende vaarwaters, zijn van bovengenoemde baken voorzien in dezer voege, dat de eene zijde van het vaarwater staande

baken met bollen, en de andere zijde baken met kegels voeren; of wel dat *de schepen in het zeilen naar Batavia door een der drie groote vaarwaters. de baken met bollen steeds aan stuurboord, en de baken met kegels steeds aan bakboord van zich moeten houden.*

C. de volgende punten zijn van baken voorzien.

I. Het Westelijk Binnen-Vaarwater, (beginnende bij den *Menscheneter*, en verder loopende ten zuiden langs de *Kombuizen* en *Middelburg*, en ten westen langs *Onrust* en *Kuiper*).

a. baken met bollen:

het noordeinde van het rif vau *Menscheneter;*
het noordeinde van het rif van *Ontong Java;*
de *Mathilda* klip:
de klip ten zuidwesten van *Kuiper;*
de *Reigersdaal*-droogte.

b. baken met kegels:

de *karang Tongara;*
de zuidwesthoek van de westelijkste der klippen aan de westzijde der *groote Kombuis;*
de *Karang Loembong;*
de klip regt zuiden der *kleine Kombuis;* (*)
de *Meinderts*-droogte;
de *Karang Katappan;*
de zuidpunt van het rif van *Middelburg;*
de Steen van *Onrust;*
de westpunt van het rif ten noorden van *Kuiper;*
het *Rif van Purmerend.*

II. Het Westelijk Buiten-Vaarwater, (ten noorden langs de *Kombuizen*, tusschen de eilanden *Rotterdam* en *Haarlem*, en vervolgens tusschen *Rijnlands-* en *Neptunus*-droogten door).

a. baken met bollen:

de noordwestelijkste der klippen ten noorden van *Middelburg;*
de *Karang Poeloe Obi* bij *Rotterdam;*
het *Wapen van Purmerend;*
de *Rijnlands*-droogte.

b. baken met kegels:

de *Karang Poeloe Aijer*, bewesten *Hoorn;*
de *Neptunus-droogte;*
de *Karang Pipa*, digt ten zuiden van den *Pas-op.*

III. Het Oostelijk-Vaarwater, (ten zuiden van *Vadersmit*-bank langs). (†)

a. baken met bollen:

de droogte gelegen op bijna ¾ mijl ten oosten van *Vadersmit*-bank;
de zuidpunt van *Vadersmit*-bank;
de zuidpunt van de bank *Neerstuk.*

D. de kleur der baken is *zwart.*

E. behalve de bol- en kegelbaken tot aanduiding van het vaarwater, zullen de grenzen van eenig gevaar nader aangewezen kunnen worden door eenvondige gewone palen, daar waar zoodanige nadere aanduiding noodig wordt geacht.

De Schout-bij-Nacht, President der Commissie tot Verbetering der Indische Zeekaarten,

Soerabaya, den 4 Oct. 1855.

J. F. D. BOURICIUS.

(*) Deze twee droogten zijn nog met tijdelijke bamboezen baken voorzien, welke echter door baken met kegels zullen vervangen worden.

(†) De zuidergrens van het Oostervaarwater is in 5 vadem diepte, zijnde de *Prioks*-droogten in minder diepte gelegen.

Handelsberigten.

Op den 29 September jl. zijn te Batavia op publieke veiling van de hand gezet 23 kisten vogelnestjes, die gerenderd hebben:

ƒ 13,004:04½ voor de 1e soort.
» 7,798:35 » » 2e »
» 5,510:33½ » » 3e »
» 918:47 » den afval en het gruis of gemiddeld:

ƒ 1,695:— de halve picol 1e soort.
» 1,251:40 » » » 2e »
» 749:10 » » » 3e »

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 3 *tot en met den* 10 *Oct.*, 1855.

AANVOER.

Van Padang en Benceelen per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Persille.

1387$^{96}/_{100}$ pic. koffij. *Paine Stricker en co.*
9 pic. notenmuscaat. 4½ do. foelie. *Tjoa Tjenggiong.*
124 thails stofgoud. *Mohamad Satrie.*
3$^{70}/_{100}$ pic. indigo. 76 thails stofgoud. *Lim Hoa.*
26 tonn. indigo. *Tjoa Hongko.*
2 kn. pendules. *Bahre en Kinder.*
1 bl. laken. 1 kt. rood katoen. *Pandel en Stiehaus.*
2½ pic. foelie. 1$^{40}/_{100}$ do. notenmuscaat. 1$^{80}/_{100}$ do. was. *Tjie Oekie.*
30 vs. boter. *Order,*
45 pic. dammer. *Sech Salim Basariep.*
88 pic. dammer. *Abdul Kaoom.*
9½ pic. dammer. 1½ do. notenmuscaat. ½ do. foelie. *J. A. Bond.*
16$^{10}/_{100}$ pic. notenmuscaat. 4$^{64}/_{100}$ do. foelie. 9$^{10}/_{100}$ do. notenmuscaat. 5$^{12}/_{100}$ do. foelie. 16 do. gomelastiek. 3$^{20}/_{100}$ do. tabak. 40 do. zw. peper. 22 do. notenmuscaat. 1$^{20}/_{100}$ do. foelie. 49/m. sum sigaren. 9 pic. vogelkoppen. *Oeij Soeijoeng.*
15½ pic. notenmuscaat. 26½ do. dammer. *Lim Boe.*
125 pic. dammer. 13½ do. notenmuscaat. 2$^{40}/_{100}$ do. do. 2$^{60}/_{100}$ do. foelie. 17 do. notenmuscaat. 16 do. dammer. 6 do. gomelastiek. 60 do. dammer. *Abdul Kaoom.*
6 pic. notenmuscaat. *Hunter Houghton en co.*

Van Soerabaya per ned. ind. schip *Attiat Rachman*, gez. Worthington.

5845$^{80}/_{100}$ pic. suiker. 22$^{25}/_{100}$ do. do. 73 st. jat. planken. 2 do. do. balken. 5000 ps. gouv. sigaren. 3000 do. goeniezakken. 13 bn. zakken. *Order.*

Van Riouw per ned. ind. bark *Kim Tiangtaij*, gez. Goeij Potjoan.

878$^{25}/_{100}$ pic. gambier. *Gezagv.*

Van Hobarttown per ned. schip *Senior*, gez. K. L. Swart. agt. Bahre en Kinder.

1 paard. *Adam en co.*
3 kn. aardewerk. 58 do. provisien. 1 pak parasols. 1 kt. hemden. *Order.*

Van Nederland per ned. schip *Burgermeester Hoffman*, gez. N. Dij Kuiper agt. van Ommeren Rush en co.

10 vs. specie. *N. H. M.*
32 kn. provisien. *de Weerdt Rueb en co.*
63 leggers. *Agenten.*

Van Rotterdam per ned. schip *Otto*, gez. Borger agt. van Ommeren Rueb en co.

10 vs. zilv. specie. *N. H. M.*
110 kn. manufact. 100 vs. boter. *Tiedeman en van der Burg.*
200 vs. boter. *Order,*
100 leggers. 31 tonnen teer. 4 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*
135 oxh. wijn. *G. Suermondt en co.*
75 kn. wijn. 8 oxh. azijn. 40 md. water. 10 kn. koopmanschapp. *Landberg en co.*
12 kn. koopmanschapp. *Bahre en Kinder.*
11 kn. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
9 kn. gipsfiguren. 10 do. spiegels. 1 do. lithographien. 11 do. diversen. 1 do. manufact. 96 do. porcelein. *Gumprich en Straus.*
80 keld. genever. 19 kn. likeuren. 1 do. bitter. 55 do. wijn. 1 do. koopmanschapp. *Order.*

60 vs. groentens. 40 do. azijn. 31 ks. gereedschapp. *Agenten.*
35 vs. boter. 16 kn. eau de cologne. *Haager en Schuurman.*
1 kt. speelgoed. 8 kn. leder en zijde doeken. 8 do. diversen. *Pandel en Stiehaus.*

Lading voor Samarang en Soerabaya.

142 vs. boter. 25 kn. wijn. 16 oxh. teer. 18 kn. aardewerk. 12 do. manufact. 2 do. diversen. 1 do. wapenen. 200 vs. boter. 25 kn. wijn. 34 md. water. 16 oxh. teer. 220 keld. genever. 50 ks. cognac. 5 kn. manufact. 4 do. aardewerk. 4 do. koopmanschapp. 6 do. slijpsteenen. 2 do. diversen. 1 kt. genever. 1 do. porcelein.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Gen. de Steurs*, gez. H. F. Fokker. agt. Maclaine Watson en co.

300 pic. tin. 5010 do. koffij. 6802 do. suiker. 180 do. rotting. 300 do. thee. *N. H. M,*
132 vs. kop. geld. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Amsterdam*, gez. C. Tjebbes. agt. B. Kopersmit en co.

1 kt. manufact. *Aan boord gebleven lading van Ned. via Melbourn.*
200 pic. rotting. 600 do. tin. *N. H. M.*

Naar Havre per Amer. schip *Bonita*, gez. F. Hatch. agt. Paine Stricker en co.

19187 pic. rijst. 169 do. rotting. *G. Suermondt en co.*

Naar Bordeaux via Samarang per Fr. schip *Michel Montaigne*, gez. J. Cachet. agt. Busing Schröder en co.

214 pic. rotting. 1094 do. rijst. 100 do. tin. uit het entrep. *Agenten.* Met aan boord gebleven lading van Bordeaux voor Samarang. Zie Java-Bode dd. 22 Sept., 1855 no. 76.

Naar Samarang en Banjarmassing per ned. ind. bark *Balhair*, gez. Mohamad Seuan.

6 kn. madapollams. *D. N. Buijs.*
20 kn. rood garen. 1 do. kain pandjangs. 1 pakje monsters. *N. H. M.*
40 pic. uijen. 7 st. wit katoen. 22 do. chitzen. 50 doz. eur. borden. 26 st. div. chitzen. *Gezagv.*

Naar Samarang en Banjarmassing per ned. ind. bark *Kalimantan*, gez. Lie Boenkim.

1 kt. bat. sarongs. 6 do. madapoll. 3 do. rood katoen. 7 do. gebl. shertings. uit het entrep. 3 kn. madapoll. 15 do. shertings. *Busing Schröder en co.*
2 banken 15 stoelen. 4 knapen. 3 tafel. 2 consoles marmere bladen. *P. Munder.*
17 coll. diversen. uit het reg. pakhuis. *Reijnst en Vinju.*
20 bn. zakken. *Busing Schröder en co.*
20 vn. teer. 1 kt. diversen. *Gouvernement.*
9 ks. vruchten op water. 25 blikk. meel. (1 kt. drukletters. uit het reg. pakhuis.) *A. Desperoux en co.*
1 kt. java sigaren. *Jacometti en co.*
2 kn. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
3 kn. kain pandjangs. *D. N. Buijs.*
5 kn. effen rood. 12 do. div. chitzen. 1 do. soga doeken. 31½ corg. gedr. sarongs. 4½ do. bat. doeken. 3 kn. geel katoen. 16 st. ginghams. 98 do. div. chitzen. 36 do. eur. chitzen. 19½ corg. eur. doeken. 13 st. geel katoen. 18 corg. doeken. 2½ do. zw. katoen. 7 st. geel katoen. 20 corg. eur. doeken. 1 do. bat. zw. katoen. 20 st. ginghams. 20 do. chitzen. 2 kn. div. katoenen. 2 pak papier. 2 ks. thee. 30 do. zeep. 1 kt. eur. sarongs. 1 do. do. wit katoen. 2 kn. eur. chitzen. 1 kt. do. sarongs. *Gezagv.*
104 kn. ruwe katoen. 3 bn. wolle dekens. *N. H. M.*
Aan boord gebleven lading van Banjermassing en eenige gouv. goederen.

Naar Grissee en Balie per ned. ind. schoener *Rosalie*, gez. Bapa Brodjo.

1 kt. sarongs. 1 do. ong. katoen. 1 do. hoofddoeken. 1 do. kat garen. 2 do. laken. 20 st. gekep. katoen. 1 porcelein thee servis. 2 bn. rood garen. 1 bl. drills. *Aan boord gebleven lading bestemd geweest voor Sumbawa.*
16 corg. slendangs. *Gezagv.*
290 zilv. sp. matten. *Levert.*

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton.

2 bn. dekens. *Maclaine Watson en co.*
3 kn. manufact. 1 kt. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
25 ps. hammen. 24 do. blikk. bakken. 10 doz. bitter. *Vaupel en co.*
12 pic. zadels. 2 kn. madera. 4 doz. zweepen. 12 ps. anjovisch. 10/m. man. sigaren. 1 kt. porcelein werk. 3 do. vruchten op brandewijn. 6 pott. gember. 12 fl. slaolie. 1 kom. kaas. 1 kt. diversen. *Louran en van Walcheren.*
4 ks. bladkoper. 140 do. blik. *Gouw Kianhian.*
1 vs. zilv. geld. *Lie Oen.*
7 kn. katoen. *Adam en co.*
1 kt. shertings. *Burt Mijrtle en co.*
1 wagen. 1 piano stoel. 7 kn. porvisien. enz. 1 piano. 1 tromm. goederen. *P. Basting.*
3 ks. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
1 kt. bitter. *Vaupel en co.*
ƒ 4000 zilv. specie. *Said Mohamad Aijdiet.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Naga Laut*, gez. J. Winter.

3 kn. speelkaarten. 1 do. zijde. 2 do. diversen. *Gumprich en Straus.*
50 ks. cognac. 1 do. bier. 3 ks. absenth. 16 stoelen. 1 tafel. 2 wasch tafeltjes. 2 knapen. 2 bankjes. 1 keld. voorloop. *Vaupel en co.*
1 ronde en 1 schrijfttafel. 2 consoles. 1 etagere. 2 waschtafeltjes. 4 knapen 2 kasten. 3 ledikanten. *Munder.*
1 kt. zwepen. 2 do. lucifers. 20 do. wijn. 3 do. kat goederen. 3 do. knoopen. *Bahre en Kinder.*
7 ks. dranken. *John Pryce en co.*
9 ks. ijzerwerk. 18 bn. drills. 1 kt. beng. streep. *B. van Leeuwen en co.*
4 ks. calicots. 7 do. madapoll. *B. Kopersmit en co.*
1 bl. laken. 1 kt. parasols. 1 do. hoeden. 10 ks. confituren. *Pandel en Stiehaus.*
3 kn. kain pandjangs. 1 do. slendangs. 2 do. doeken. 1600 goeniezakken. *Busing Schröder en co.*
1 do. gebl. katoen. *E. Moormann en co.*
1 kt. bat. sarongs. *Mc. Ewen en co.*
1 wagen. *Morgan Melbourn en co.*
24 coll. meubels. *Bahre en Kinder.*
1 kt. stop fleschen. *Metzendorff Wilmans en co.*
50 keld. lijnolie. *Jacometti en co.*
2000 ℔ kruid. *Busing Schröder en co.*
24 vs. kruid. *Vaupel en co.*
2 ks. erepekruid. *Adam en co.*
En gouv. goederen.

Naar Borneo's Westkust via Muntok per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Schmidt.

12 paar schoenen. 60 st. petten. 3 doz. hemden. 8 do. witte zakken, 4 do. gekl. zakken. 3 do. haar olie. 2 do. tanden schuijers. 1 do nagel schuijers. *S. D. Brandon.*
50 doz. bier. 50½ kruik selserwater. 2 doz slaolie. *Louran van Walcheren.*
2 md. bier. 2 keld. genever. 27 vn. haantjes bier. 4 ks. cognac. kn. roode wijn. uit het entrep. 5 kn. wijn. 3 md. selserwater. keld. genever. 5 kn. provisien. 1 do. azijn. 1 do. glaswerk. 2 provisien. 8 vn. bier. *van den Broek en co.*
10 vs. boter. uit het entrep. *Martin Dyce en co.*
10 md. selserwater. uit het entrep. *Sarif Jahia.*
1 kt. kleinigheden. uit het reg. pakhuis. *van den Broek en co.*
5 pic. klapp. olie. Gouvern. Commissionair, *van der Hucht.*
1 kt. regaal. uit het reg. pakhuis. *Kreglinger Dummler en co.*
En eenige gouv. goederen.

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 27 *Sept., tot en met den* 4 *Oct.*, 1855.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia ned. schip *Jonge Jan*, gez. A. Hogenstraten

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 29 Sept 1855 no. 78.

Van Batavia per ned. ind. bark *Kiem Tiankoat*, gez. Oey Bengkiat.

1 kt. manilla sigaren. 4 kn. zeep. 2 kn holl. papier. 1 kt. broek stof. 1 bl. kurken. 1 kt. glaswerk. 1 kt. zijden stoffen en 2 schrijf-behoeften. en kramerijen. *Kruthofler en Soesman.*
2 kn. cottonetten. 2 kn. gew. sarongs. 2 vn. spijkers. 5 kn. gemaakte bat. kains pandjangs en slendangs en 1 kt. man. sigaren. *J. Knagge en co.*
6 kn. billard. *van den Broek en Veeckens.*
1 blik stalen pennen. *Dorrepaal en co.*
1 kt. muzijk instrument. *Donleben.*
3 kn. slendangs. *Order.*

Van Nederland over Batavia per ned. schip *J. C. Schotel*, gez. J. P. van Beest Holle.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 29 Sept. 1855 no. 78.

Van Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. F. H. Schmidt.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 3 Oct., 1855 no. 79.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan* gez. T. Deighton.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 26 Sept., 1855 no. 77.

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaija per ned. schip *Maria Elise*, gez. M. van der Putte.

638 pic. gouv. koffij en 70 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*
38 kn. diversen. 83 pakk. kleeder kistjes. 10 pakk. legmatjes 1 pak water-stelling. *Havenmeester.*

Naar Banca per ned. ind. bark *Soedul Hair*, gez. Sech Alie bin Aboebakar Bargebe.

3000 pic. rijst. *Said Alie bin Jin Asegaf qq. G. L. J. van Hucht* Gouv. Commissionaire.

Naar St. Francisco per Amer. schip *Jane A. Valkenburg*, gez. A. Holbrook.

1802 pic. suiker en 583 do. koffij. *Dorrepaal en co.*
18,000 st. java sigaren. *W. R. Guldenaar.*

Naar Nederland per ned. schip *Dionijsia Cahatharina*, gez. H. J. de Boer.

8,366 pic. gouv. koffij. *N. H. M.*

Naar Batavia over Tagal per ned. ind. bark *Hamadanij*, gez. C. B. Young.

1 kt. postwijn. *Dorrepaal en co.*
20 st. balken. *Gezagv.*

Naar Banca per ned. ind. bark *Balgees*, gez. Said Hassan bin Al...

7000 pic. rijst. *Said aloewie bin Jin Asegaf qq. G. L. J. van Hucht* Gouv. Commissionaire.

Naar Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 3 Oct., 1855 no. 78.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 25 *Sept., tot en met den* 3 *Oct.*, 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. H. Schmidt, agt. W. Cores de Vries.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 3 Oct. 1855 no. 79.

Van Samarang per ned. schip *Saxen Weimar*, gez. Hazewinkel agt. van Leeuwen en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 5 Sept. 1855 no. 71.

Van Batavia per ned. schip *Vier Gebroeders*, gez. C. Venck agt. W. Cores de Vries.

200 vs, boter. 549 coll. provisien. *Gezagvoerder,*

Van Batavia per ned. schip *Jacoba Helena*, gez. L. Wagtendonk agt. W. Cores de Vries.

210,000 ℔ steenkolen. *W. Cores de Vries.*

UITVOER.

Naar Riouw en Singapore per ned. ind. bark *Goan Sien*, gez. Oey Ongkie.

2400 pic. rijst. *Go Nog Tian.*

Naar Banjermassing per ned. ind. schoener *Anis*, gez. Sech Abdulla bin Osman.

4 kn. chitzen en naaigaren. *Sech Oemar Bahasoan.*

Naar de Golf van Persie via Batavia per ned. ind. bark *Attiat Rachman*, gez. J. Worthington.

6065$^{61}/_{100}$ pic. suiker. 75 st. balken en planken, 3000 pic. goeniezakken. *L. Johan.*
5000 pic. jav. sigaren. *Gezagvoerder.*
18 bn. goenie-zakken. *Thomas.*

Naar Sumbawa via Sumanap per ned. ind. bark *El Machiaer...*, gez. Mohamat Yasin.

1 kt. sarong. *Hoekstra Gysing en co.*
2 kn. lijnwaden. *Fraser Eaton en co.*

Naar Batavia en Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Schmidt.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 28 Sept. 1855 no. 78.

Naar Timorkopang per ned. ind. schoener *Julie*, gez. Mew.

10 mandjes champagne. 10 coll. bier *Schimmelpenninck en co.*
16 vs. kruid. *B. J. van Eck en co.*
45 pic. ijzer. 250 kl. arak. 25 anijs drank. 1 vt. koralen. 90 coll. lijnwaden. en koopmanschapp. en eenige kleinigheden. *W. H. Nash*

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip *Amstel*, gez. H. Rademaker.

450 pic. tin. 150 do. rotting. 47 kn. koperen duiten. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.